

SELETUSKIRI

Regionaal- ja põllumajandusministri määruse „Regionaalministri ning regionaal- ja põllumajandusministri määruste muutmise“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse kalandusturu korraldamise seaduse § 41 lõike 4, § 42 lõike 1, § 47 lõigete 3 ja 8 ning § 52 lõike 3 alusel.

Määruse eelnõuga muudetakse järgmiseid regionaal- ja põllumajandusministri määruseid:

1. Regionaalministri 21. juuni 2024. a määrus nr 41 „Perioodi 2021 – 2027 kalade kudemistingimuste parendamise toetus“ (edaspidi *määrus nr 41*).
2. Regionaalministri 23. oktoobri 2023. a määrus nr 71 „Perioodi 2021 – 2027 kalandusandmete kogumise toetus“ (edaspidi *määrus nr 71*).
3. Regionaalministri 30. jaanuari 2024. a määrus nr 9 „Perioodi 2021 – 2027 kalanduse kontrolli ja järelevalve toetus“ (edaspidi *määrus nr 9*).
4. Regionaal- ja põllumajandusministri 21. veebruari 2025. a määruse nr 15 „Perioodi 2021 – 2027 kalapüügi investeeringutoetus“ (edaspidi *määrus nr 15*).
5. Regionaal- ja põllumajandusministri 10. detsembri 2025. a määruse nr 102 „Perioodi 2021-2027 kalapüügi- ja vesiviljelusettevõtte ning kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemisettevõtte innovatsioonitoetus“ muutmise. (edaspidi *määrus nr 102*)
6. Regionaalministri 22. märtsi 2024. a määruse nr 21 „Perioodi 2021 – 2027 kalapüügi ja vesiviljelustoodete turuarendustoetus“ (edaspidi *määrus nr 21*).
7. Regionaal- ja põllumajandusministri 15. novembri 2024. a määrus nr 68 „Perioodi 2021 – 2027 kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemisinvesteeringute toetus“ (edaspidi *määrus nr 68*).
8. Regionaal- ja põllumajandusministri 18. detsembri 2024. a määruse nr 89 „Perioodi 2021 – 2027 kalapüügi- ja vesiviljelustoodete välisturgude avamise toetus“ (edaspidi *määrus nr 89*).
9. Regionaal- ja põllumajandusministri 2. juuni 2025. a määrus nr 52 „Perioodi 2021 – 2027 kalasadamate investeeringutoetus“ (edaspidi *määrus nr 52*).
10. Regionaalministri 18. oktoobri 2023. a määrus nr 69 „Perioodi 2021 – 2027 kogukonna juhitud kohaliku arengu toetus“ (edaspidi *määrus nr 69*).
11. Regionaalministri 13. mai 2024. a määrus nr 31 „Perioodi 2021 – 2027 püügivahendi parendamise toetus“ (edaspidi *määrus nr 31*).
12. Regionaal- ja põllumajandusministri 1. oktoobri 2024. a määrus nr 63 „Perioodi 2021 – 2027 ranna- ja sisevete kalalaeva energiatõhusise parendamise toetus“ (edaspidi *määrus nr 63*).
13. Regionaal- ja põllumajandusministri 31. märtsi 2025. a määrus nr 30 „Perioodi 2021 – 2027 riikliku uuringute programmi rakendamise toetus“ (edaspidi *määrus nr 30*).
14. Regionaalministri 21. septembri 2023. a määrus nr 61 „Perioodi 2021 – 2027 tootmis- ja turustamiskavade toetus“ (edaspidi *määrus nr 61*).
15. Regionaal- ja põllumajandusministri 4. märtsi 2025. a määrus nr 22 „Perioodi 2021 – 2027 vesiviljeluse investeeringutoetus“ (edaspidi *määrus nr 22*)

2021. aastal Vabariigi Valitsuse poolt heakskiidetud „Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030“ (PõKa 2030),¹ seab kalandussektori eesmärkideks näiteks selle, et kalavarude keskkonnateadliku ja jätkusuutliku majandamise kaudu on kalavarud heas seisus, kalandussektor on jätkusuutlik ja konkurentsivõimeline ning kalandussektori toodang on kvaliteetne, kõrge lisandväärtuse ja suure ekspordipotentsiaaliga. Selleks, et nimetatud eesmärged saavutada, on võimalik Eestil kasutada ka Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi (EMKVF) 2021–2027 rahalisi vahendid, mis on kinnitatud EMKVF Eesti rakenduskavaga. Rakenduskava eesmärk on rakendada EMKVF raames meetmeid ja tegevusi, mis toetavad Eesti kalandussektori peamiste eesmärkide saavutamist Euroopa Liidu ühise kalanduspoliitika rakendamisel. Selleks on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium töötanud välja mitmeid perioodi 2021-2027 õigusakte, läbi mille nimetatud eesmärkide saavutamist toetada. Selleks, et EMKVF rakendamine oleks Eestis sujuvam on plaanis ühtlustada EMKVF korraldamist reguleeritavate õigusaktide sõnastusi ning vähendada nii taotleja kui ka vahendusasutusele kehtestatud nõudeid.

Määruse eelnõuga vähendatakse läbivalt toetuse taotlejatele kehtestatavaid kohustusi ning vähendatakse halduskoormust, nii toetuste taotlemisel kui ka hilisemal projektide elluviimisel, läbivalt täpsustatakse määruse muudatuse eelnõus abikõlbmatute kulude määratlust. Leevendatakse ka ostumenetlusele kehtestatavaid nõudeid, näiteks tõstetakse riigihangete registris tehtava ostumenetluse piirmäära senise 60 000 euro tasemelt 100 000 euroni. Määruste muudatustega kehtestatakse mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtjale lühem, kolme aastane investeringu sihipärase kasutamise periood. Olulise muudatusena muudetakse määruses nr 69 hääletamise nõudeid kalanduse kohaliku tegevusrühma üldkoosolekul, mis olulisel määral lihtsustab kalanduse kohalike tegevusrühmade tegevust projektitoetuste jagamisel. Määruses nr 63 eemaldatakse meetme määrusest Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2016/1628 tulenev nõue esitada tüübikinnitus alla 12 meetrise laeva mootorile toetuse taotlemisel, sest PRIA-l on võimalik tüübikinnitusest tulenevat informatsiooni saada muudest allikatest.

Toetuse taotlejatele halduskoormust lisavaid tegureid on suhteliselt vähe, näiteks lisatakse määrusesse nr 69 nõue koostada nende investeringute puhul, mille kestvus on üle viie aasta kliimakindluse aruanne. Nõue tuleneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 73 lõike 2 punktist j, mille kohaselt tuleb tagada selliste taristuinvesteringute kliimakindlus, mille kestvus on vähemalt viis aastat. Leevendava meetmena on kliimakindluse aruande koostamine lisatud ettevalmistavate tööde nimistusse, millele on võimalik taotleda toetust.

Ülejäänud muudatused määrustes tehakse parema õigusselguse saavutamiseks ja uusi kohutusi toetuse taotlejatele ei panda. Lisaks on oluline märkida, et kõik toetuse saamiseks sätestatud kohustused on tasakaalus saadava hüvega ning on toetuse saamiseks vältimatult vajalikud.

Määrus nr 41 muudatuse eelnõu puudutab Riigimetsa Majandamise Keskust (RMK). Määruse muudatuse eelnõuga täpsustatakse abikõlbmatute kulude sõnastust, täpsustatakse toetuse saajale kehtestatud kohustusi ning täpsustatakse, milliseid dokumente on vaja esitada maksetaotlusega.

Määrus nr 71 muudatuse eelnõu puudutab Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumit. Määruse muudatuse eelnõuga täpsustatakse abikõlbmatute kulude sõnastust, täpsustatakse toetuse saajale kehtestatud kohustusi, samuti täpsustatakse, milliseid dokumente on vaja esitada maksetaotlusega.

Määrus nr 9 muudatuse eelnõu puudutab Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumit, Keskkonnaametit ning Põllumajandus- ja Toiduametit. Määruse muudatuse eelnõuga täpsustatakse abikõlbmatute kulude sõnastust, täpsustatakse toetuse saajale kehtestatud kohustusi, täpsustatakse, milliseid dokumente tuleb esitada maksetaotlusega ning kuidas tuleb kajastada raamatupidamises kuludokumente, täpsustatakse abikõlblike taotlejate nimistut.

1 PõKa 2030 www.agri.ee/poka-2030

Määruse nr 15 muudatuse eelnõu puudutab ca 1400 kutselist ranna- ja sisevete kalurit, kes püüavad kala kaluri kalapüügiloa alusel, 12 traalpüügiettevõtet ja 3 kaugpüügiettevõtet, kes püüvad kala kalalaeva kalapüügiloa alusel ning PRIA-t. Määruse muudatuse eelnõuga täpsustatakse abikõlbmatute kulutuste nimistut ja tõstetakse riigihangete registris tehtava ostumenetluse piirmäära 60 tuhandelt eurolt 100 tuhande euron, samuti täpsustatakse ostumenetluse läbiviimise tingimusi. Määruse muudatusega kehtestatakse mikro-, väikese- ja keskmise suurusega ettevõtjale lühem, kolme aastane investeeringu sihipärase kasutamise periood. Muudatused lihtsustavad taotlejatele toetuse taotlemist, samuti väheneb PRIA halduskoormus taotluste menetlemisel ja hilisemate kontrollitoimingute läbiviimisel.

Määrus nr 102 muudatuse eelnõu puudutab ettevõtjaid (füüsilisest isikust ettevõtjad ja äriühingud), kes tegelevad kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise ning kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemisega. Määruse muudatusega täpsustatakse abikõlbmatute kulutuste nimistut, samuti täpsustatakse nõudeid ostumenetlusele.

Määrus nr 21 muudatuse eelnõu puudutab kalandusturu korraldamise seaduse mõistes kalapüügi- või vesiviljelussektori tootjaorganisatsioone või tootjaorganisatsioonide liitu ning mittetulundusühinguid, äriühinguid või füüsilisest isikust ettevõtjaid, kelle põhikirjaline eesmärk on seotud kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamise edendamisega. Määruse muudatusega täpsustatakse abikõlbmatute kulude nimistut, suurendatakse maksimaalse toetuse piirmäärasid, täpsustatakse ostumenetluse tingimusi ning lühendatakse toetuse sihipärase kasutamise tähtaegasid.

Määrus nr 68 muudatuse eelnõu puudutab kokku ca 140 ettevõtjat, kes on väga erinevad nii suuruse, tegevussuundade, mahtude kui ekspordivõimekuse poolest. Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemisega on Eestis hõivatud ca 1400 isikut. Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemisettevõtete konkurentsivõime mõjutab kaudselt omakorda nii jae- ja hulgikaubanduse-, logistika-, turismi-, majutuse-, toitlustuse- jne sektoreid. Samuti puudutab muudatuse eelnõu kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemisega tegelevad ettevõtjad, kes tegelevad kalapüügitoodete või vesiviljelustoodete töötlemisega, kas siis ühega neist või mõlemaga korraga. Muudatuse eelnõuga täpsustatakse meetme abikõlbmatute kulude sõnastust, samuti täpsustatakse toetuse saajale esitatavaid nõudeid ning nõudeid ostumenetluse läbiviimisele. Täpsustatakse, milliseid dokumente tuleb esitada koos maksetaotlusega ning kuidas tuleb kajastada kuludokumente toetuse saaja raamatupidamises.

Määrus nr 89 muudatuse eelnõu puudutab Põllumajandus- ja Toiduametit (PTA). Määruse muudatuse eelnõuga täpsustatakse abikõlbmatute kulude sõnastust, täpsustatakse toetuse saajale kehtestatud kohustusi, hangetele kehtestatavaid nõudeid ning nõudeid, kuidas tuleb kuludokumente kajastada toetuse saaja raamatupidamises.

Määruse nr 52 muudatuse eelnõu puudutab ca 12 Eesti olulisemate traalpüügisadamate haldajat või omanikku. Määruse muudatuse eelnõuga täpsustatakse abikõlbmatute kulude sõnastust ning kehtestatakse mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtjale lühem kolme aastane investeeringu sihipärase kasutamise periood, kehtestatakse uued nõuded ostumenetluse läbiviimisele samuti sätestatakse nõuded kuidas tuleb kajastada kuludokumente toetuse saaja raamatupidamises.

Määruse nr 69 muudatuse eelnõu puudutab ca 1400 kutselist ranna- ja sisevete kalurit, kes püüavad kala kaluri kalapüügiloa alusel, Eesti rannapiirkondade kohalike omavalitsusi (38 omavalitsusüksust) ning arvukalt kalanduspiirkondade kodanikuühendusi. Olulisemate muudatustena täpsustatakse hääletamise nõudeid kalanduse kohaliku tegevusrühma üldkoosolekul. Lisatakse kalapüügi tõsiste nõuete rikkumise loetelusse karistusseadustiku keskkonnavastane süütegu § 361, mis on loodusliku loomastiku kahjustamine. Lisatakse kohustus toetuse taotlejal suuremate investeeringute tegemisel koostada investeeringu kliimakindluse

analüüs. Tõstetakse riigihangete registris tehtava ostumenetluse piirmäär 60 tuhandelt eurolt 100 tuhande euron, samuti täpsustatakse ostumenetluse läbiviimise tingimusi ja täpsustatakse mitteabikõlblike kulude nimistut. Määruse muudatusega kehtestatakse mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtjale lühem kolme aastane investeeringu sihipärase kasutamise periood. Muudatused lihtsustavad taotlejatele toetuse taotlemist ja hilisemat elluviimist, samuti väheneb PRIA halduskoormus taotluste menetlemisel ja hilisemate kontrollitoimingute läbiviimisel.

Määruse nr 31 muudatuse eelnõu puudutab ca 1400 kutselist ranna- ja sisevete kalurit, kes püüavad kala kaluri kalapüügi alusel ning Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Ametit. Eelnõuga lisatakse kalapüügi tõsiste nõuete rikkumise loetelusse karistusseadustiku keskkonnavastane süütegu § 361, mis on loodusliku loomastiku kahjustamine. Määruse muudatusega kehtestatakse mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtjale lühem kolme aastane investeeringu sihipärase kasutamise periood. Muudatused lihtsustavad taotlejatele toetuse taotlemist, samuti väheneb PRIA halduskoormus taotluste menetlemisel ja hilisemate kontrollitoimingute läbiviimisel.

Määruse nr 63 muudatuse eelnõu puudutab ca 1400 kutselist ranna- ja sisevete kalurit, kes püüavad kala kaluri kalapüügi alusel ning Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Ametit. Eelnõuga täpsustatakse meetme määruse abikõlbmatute kulutuste nimistut ja tõstetakse riigihangete registris tehtava ostumenetluse piirmäär 60 tuhandelt eurolt 100 tuhande euron. Lisatakse kalapüügi tõsiste nõuete rikkumise loetelusse karistusseadustiku keskkonnavastane süütegu § 361, mis on loodusliku loomastiku kahjustamine. Meetme määrusest eemaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2016/1628 tulenev nõue esitada tüübikinnitus alla 12 meetrise laeva mootorile. Määruse muudatusega kehtestatakse mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtjale lühem, kolme aastane investeeringu sihipärase kasutamise periood. Muudatused lihtsustavad taotlejatele toetuse taotlemist, samuti väheneb PRIA halduskoormus taotluste menetlemisel ja hilisemate kontrollitoimingute läbiviimisel.

Määruse nr 30 muudatuse eelnõu puudutab teadus- ja arendusasutusi. Määruse muudatuse eelnõuga täpsustatakse abikõlbmatuste kulude sõnastust, täpsustatakse toetuse saajale kehtestatud kohustusi, täpsustatakse, milliseid dokumente tuleb esitada koos maksetaotlusega ning kuidas tuleb kajastada kuludokumente toetuse saaja raamatupidamises.

Määrus nr 61 muudatuse eelnõu puudutab KTKS-i alusel tunnustatud järgmiseid kalapüügi- ja vesiviljelussektoris tegutsevaid tootjaorganisatsioone:

- 1) tulundusühistu Eesti Kalapüügiühistu;
- 2) tulundusühistu Eesti Traalpüügi Ühistu;
- 3) tulundusühistu Eesti Kutseliste Kalurite Ühistu;
- 4) tulundusühistu Peipsi Kalandusühistu;
- 5) tulundusühistu Eesti Avamere Vesiviljelejate Ühistu.

Määruse muudatusega täpsustatakse toetuse taotlejale esitatavaid nõudeid.

Määrus nr 22 muudatuse eelnõu puudutab kokku ca 30 ettevõtet, lisanduvalt on meetme sihtrühmaks ettevõtjad, kes soovivad alustada kalade kasvatamisega meres. Määruse muudatuse eelnõuga täpsustatakse milliseid dokumente tuleb toetuse taotlejal esitada juhul, kui toetuse taotluste tegevuseks on ehitamine ning toetuse taotlejal on sõlmitud hoonestusõiguse leping.

Määruse eelnõu ja seletuskirja valmistas ette Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kalanduspoliitika osakonna kalandusturu valdkonna valdkonnajuht Eduard Koitmaa (tel 625 6233 eduard.koitmaa@agri.ee). Kalandusturu valdkonna nõunikud Margus Medell (tel 625 6239 margus.medell@agri.ee), Kairi Šljaiteris (tel 567 78 301 kairi.sljaiteris@agri.ee), Annika Teino (tel 625 6525 annika.teino@agri.ee) ja kalandusturu valdkonna peaspetsialistid Laura Freivald-Heapost (tel 585 88 561 laura.freivald@agri.ee) ning Signe Soomann (tel 625 6240 signe.soomann@agri.ee). Kalanduspoliitika osakonna nõunik Juhani Papp (tel 625 6265

juhani.papp@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegi Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna nõunik Karina Torop (tel 625 6520 karina.torop@agri.ee). Eelnõu on keeleliselt toimetanud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Laura Ojava (tel 625 6523 laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu §-s 1 muudetakse määrust nr 41

Paragrahv 1 punktiga 1 täpsustatakse § 4 lõike 7 sõnastust. Sätestatakse, et juhul kui kulu hüvitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 54 punktis b nimetatud ühtse määra alusel, ei ole sama kulu hüvitamine sama määruse artiklis 53 sätestatud kulumeetodi alusel lubatud. Näiteks, projekti käigus deklareeritakse raamatupidamiskulusid ühtse määra alusel 15% ulatuses, siis sama kulu deklareerimine tegelikult tekkinud kulude alusel ei ole lubatud.

Paragrahv 1 punktidega 2, 3 ja 4 täpsustatakse § 4 lõike 9 punkte 3, 4, ja 7. Täpsustatakse mitteabikõlblike kulude nimistut. Muudatus vähendab bürokraatiat ja lihtsustab projektide elluviimist.

Paragrahv 1 punktiga 5 täpsustatakse § 8 lõike 1 punkti 1 sõnastust. Sätestatakse, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 65 lõikes 1 nimetatud tähtaega, mis on viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest, ning mida tuleb täita juhul kui toetavaks tegevuseks on investeringud taristusse. Kui projekti tegevusteks on määruse § 3 lõige 1 punktis 1 sätestatud tegevus, kalade rändeteede avamine või punktis 2 nimetatud tegevus, kalade elupaikade ja koelmualade taastamine ning rajamine, peab määruse (EL) 2021/1060 artikli 65 lõikes 1 viie aastast tähtaega jälgima. Näiteks, kui tegevuste raames rajatakse kalapääs, kalalift, ehitatakse paisusid, tamme, lüüsisid vms. Tähtaega ei pea jälgima kui tegemist ei ole tarituinvesteeringuga, näiteks kõrvaldatakse kopratamm, paigaldatakse kudejõe põhja kruusa, puhastatakse jõesängi vms.

Paragrahv 1 punktiga 6 täpsustatakse, et toetuse saaja peab eristama selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest, juhul kui kulu hüvitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikkel 53 lõige 1 punktis a nimetatud tegelikult tekkinud kulude alusel. Kui kulu hüvitatakse samas artiklis nimetatud lihtsustatud kulumeetodite alusel ei ole kulude eristamine toetuse saaja raamatupidamises kohustuslik.

Paragrahv 1 punktiga 7 täpsustatakse § 8 lõike 3 sissejuhatava lauseosa sõnastust. Muudatusega täpsustatakse toetuse saaja kohustusi.

Paragrahv 1 punktiga 8 täpsustatakse § 8 lõike 3 punkti 3. Täpsustatakse, milliseid toetuse taotlejale kehtestatud nõudeid peab toetuse saaja täita kuni PRIA poolt viimase toetusosa maksmiseni.

Paragrahv 1 punktiga 9 täpsustatakse § 9 lõike 4 sissejuhatavat lauseosa. Muudatusega sätestatakse, et kuludokumentid tuleb esitada vaid juhul, kui kulud tekivad määruse (EL) 2021/1060 artiklis 53 lõikes 1 punktis a sätestatud alustel ehk tegelikult tekkinud kulude alusel. Kui kulud on tekkinud lihtsustatud kulude alusel või kaudse kulu alusel ei ole vaja kõiki kuludokumente esitada.

Paragrahv 1 punktiga 10 tunnistatakse kehtetuks § 9 lõike 4 punkt 7, sest säte on täpsustava sõnastusega lisatud § 9 lõikesse 4¹.

Paragrahv 1 punktiga 11 täiendatakse § 9 lõikega 4¹. Muudatusega sätestatakse, et juhul kui hankedokumendid ei ole saadaval riigihangete registris, või ei ole neid varem PRIA-le esitatud, tuleb hankedokumendid esitada koos maksetaotlusega.

Eelnõu §-s 2 muudetakse määrust nr 71

Paragrahv 2 punktiga 1 täpsustatakse § 3 lõike 5 sõnastust. Sätestatakse, et juhul kui kulu hüvitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artiklis 54 nimetatud kaudse kulu alusel, ei ole sama kulu hüvitamine mõne teise sama määruse artiklis 53 sätestatud kulumeetodi alusel lubatud. Näiteks, projekti käigus deklareeritakse raamatupidamiskulusid artiklis 54 sätestatud ühtse määra alusel, siis sama kulu deklareerimine artiklis 53 punktides a-f tekkinud kulude alusel ei ole lubatud.

Paragrahv 2 punktiga 2 täpsustatakse § 3 lõike 7 punkte 3 ja 4. Täpsustatakse mitteabikõlblike kulude nimistut. Muudatus vähendab bürokraatiat ja lihtsustab projektide elluviimist.

Paragrahv 2 punktiga 3 täpsustatakse § 7 punkti 5. Muudatusega sätestatakse, et toetuse saaja peab eristama selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumendid muudest kulu- ja maksedokumentidest, juhul kui kulu hüvitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikkel 53 lõige 1 punktis a nimetatud tegelikult tekkinud kulude alusel. Kui kulu hüvitatakse artikli 53 punktides b-f nimetatud lihtsustatud kulumeetodi või artiklis 54 sätestatud ühtsete määrade alusel ei ole kulude eristamine toetuse saaja raamatupidamises kohustuslik.

Paragrahv 2 punktidega 4 ja 5 täpsustatakse § 7 punktide 8 ja 9 sõnastust. Sätestatakse, et toetuse taotleja peab tagama PRIA-le ligipääsu riigihangete registrile. Paragrahvi 7 punkt 9 tunnistatakse kehtetuks, sest punkti mõte on avatud §-is 7 punktis 8.

Paragrahv 2 punktiga 6 täpsustatakse § 8 lõike 1 sissejuhatava lauseosa sõnastust. Muudatusega sätestatakse, et kuludokumendid tuleb esitada vaid juhul, kui kulud tekivad määruse (EL) 2021/1060 artiklis 53 lõikes 1 punktis a sätestatud alustel ehk tegelikult tekkinud kulude alusel. Kui kulud on tekkinud lihtsustatud kulude alusel või kaudse kulu alusel ei ole vaja kõiki kuludokumente esitada.

Paragrahv 2 punktiga 7 ja 8 täpsustatakse § 8 lõike 1 punkti 4 sõnastust. Tunnistatakse kehtetuks § 8 lõike 1 punkt 4, sest säte on täpsustava sõnastusega lisatud § 8 lõikesse 2¹.

Eelnõu §-s 3 muudetakse määrust nr 9

Paragrahv 3 punktiga 1 täpsustatakse § 2 lõike 2 punkti 6. Muudatusega sätestatakse õiguslik alus tarkvaraarendusega seotud kulude abikõlblikuseks ehk investeeringud infotehnoloogiasse hõlmavad eneses ka arenduskulusid.

Paragrahv 3 punktiga 2 muudetakse § 3 lõike 2 punkte 8 ja 9. Punktiga 8 sätestatakse, et lisaks riistvarale on abikõlblik ka tarkvaraliste lahenduste soetamise kulu. Punktiga 9 sätestatakse, et tarkvara arendusega seotud tegevuse puhul on abikõlblik töötaja tööjõukulu ulatuses, milles töötaja panustab projekti elluviimisse. See võimaldab kasutada toetuse vahendeid juhul, kui tarkvara arendatakse taotleja enda töötajate poolt, mitte ainult väliselt sisse ostetud teenusena. Säte näeb ette, et tööjõukulu hüvitatakse proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajaga.

Paragrahv 3 punktiga 3 täiendatakse § 3 lõike 4 sõnastust. Muudatusega laiendatakse kaudsete kulude hüvitamise regulatsiooni tarkvara arendusega seotud tegevustele ning tarkvaraarendusega tegeleva töötaja tööjõukulule. Kaudsed kulud hüvitatakse ühtse määra alusel 15 protsenti abikõlblikust otsesest tööjõukulust ning sätestatakse, et kaudseid kulusid ei hüvitata sama

tegevuse puhul mõnes muus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artiklis 53 ette nähtud vormis, vältides seeläbi topelthüvitamise riski.

Paragrahv 3 punktiga 4 täpsustatakse § 3 lõike 6 punkte 1 ja 2. Täpsustatakse mitteabikõlblike kulude nimistut. Muudatus vähendab bürokraatiat ja lihtsustab projektide elluviimist.

Paragrahv 3 punktiga 5 täpsustatakse § 4 lõiget 1. Täpsustusega lisatakse uus abikõlblik toetuse taotleja, kes on Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi Infotehnoloogia Keskus (REMITK).

Paragrahv 3 punktiga 6 täpsustatakse § 7 punkt 5 sõnastust. Täpsustatakse, et toetuse saaja peab eristama selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest, juhul kui kulu hüvitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikkel 53 lõige 1 punktis a nimetatud tegelikult tekkinud kulude alusel. Kui kulu hüvitatakse artikli 53 punktides b-f nimetatud lihtsustatud kulumetodi või artiklis 54 sätestatud ühtsete määrade alusel ei ole kulude eristamine toetuse saaja raamatupidamises kohustuslik.

Paragrahv 3 punktidega 7 ja 8 täpsustatakse § 7 punkt 9 sõnastust. Tunnistatakse kehtetuks § 7 punkt 8, sest punkti sisu on kajastatud juba punktis 9. Punktiga 9 sätestatakse, et kui EMKVF-i toetuse saaja on hankija riigihangete seaduse tähenduses, peab ta toetatava tegevusega seotud hangete korraldamisel järgima riigihangete seaduses sätestatud nõudeid. Samuti tuleb toetuse saajal tagada PRIA-le ligipääs hankete riigihangete registris.

Paragrahv 3 punktiga 9 täpsustatakse § 8 lõike 2 sissejuhatava lauseosa sõnastust. Muudatusega sätestatakse, et kuludokumentid tuleb esitada vaid juhul, kui kulud tekivad määruse (EL) 2021/1060 artiklis 53 lõikes 1 punktis a sätestatud alustel ehk tegelikult tekkinud kulude alusel. Kui kulud on tekkinud lihtsustatud kulude alusel või kaudse kulu alusel, ei ole vaja kõiki kuludokumente esitada.

Paragrahv 3 punktidega 10 ja 11 täpsustatakse § 8 lõike 2 punkti 12 sõnastust. Tunnistatakse kehtetuks § 8 lõike 2 punkt 12, sest säte on täpsustava sõnastusega lisatud § 8 lõikesse 3¹.

Eelnõu §-s 4 muudetakse määrust nr 15

Paragrahv 4 punktiga 1 muudetakse § 3 lõike 2 sõnastust. Uue sõnastusega täpsustatakse, et ühikuhinna arvutamisel on juba arvesse võetud toetuse määr, mis on 50 protsenti. Toetuse saajale makstakse ettevalmistava töö puhul dokumentide koostamise eest ühikuhinnana välja 256 eurot ühe taotluse kohta.

Paragrahv 4 punktiga 2 täpsustatakse § 5 punktis 7 ja 8 sätestatud mitteabikõlblike kulude nimistut. Muudatus vähendab bürokraatiat ja lihtsustab projektide elluviimist.

Paragrahv 4 punktiga 3 täpsustatakse § 6 lõike 1 sõnastust. Muudatusega sätestatakse, et § 4 lõikes 2 nimetatud ettevalmistava töö (taotlusedokumentide ettevalmistamine) korral ei ole vaja korraldada ostumenetlust, sest taotlusedokumentide ettevalmistamist toetatakse ühikuhinna alusel.

Paragrahv 4 punktiga 4 täpsustatakse § 6 lõike 5 sõnastust. Sätestatakse, et toetuse taotleja hoidub ostumenetluse läbiviimisel huvide konfliktist.

Paragrahv 4 punktiga 5 muudetakse § 7 lõike 1 sõnastust, mille kohaselt tõstetakse riigihangete registris läbiviidavate ostude eeldatava abikõlbliku maksumuse piirmäära, mis on 100 000 eurot või sellest suurem. Piirmäära suurenemine on tingitud üldisest majanduses toimuvast kiirest hinnatõust kui ka kiirest inflatsioonist. Analoogselt on lähenetud ka näiteks perioodi 2021—2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldistes tingimustes. Seega kui toetatava tegevuse raames tellitava töö või

teenuse või soetatava vara eeldatav käibemaksuta maksumus on 100 000 eurot või sellest suurem, peab taotleja korraldama ostumenetluse riigihangete registris.

Paragrahv 4 punktiga 6 täpsustatakse § 7 lõike 3 punkti 6 sõnastust. Sätestatakse, et juhul kui muudetakse ostumenetluse tingimusi, siis ei või olla uus hinnapakumuste esitamise tähtaeg olla lühem kui pool esialgsest tähtajast. Muudatusega tagatakse ostumenetluse läbipaistvus ning tagatakse, et kõik hinnapakkujad, kes on huvitatud konkreetsest ostumenetlusest jõuaksid soovi korral teha muudatused oma pakkumustes.

Paragrahv 4 punktiga 7 täiendatakse § 8 lõiget 4 punktiga 3¹. Muudatusega sätestatakse, et toetuse taotlejal peab olema projekti tegevuste elluviimiseks vajalik suutlikkus. Juhendid, kuidas tuvastada raskustes ettevõtjat ja hinnata ettevõtja suutlikkust leiab Euroopa Komisjoni teatisest (2014/C 249/01) „Suunised raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta“.² Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060 artikkel 73 artikkel 2 punktis d sätestatule tuleb korraldusasutusel kontrollida, et teotusesaajal on vajalikud rahalised vahendid ja mehhanismid, et katta tegevus ja hoolduskulusid tegevuste puhul, mis hõlmavad taristuinvesteeringuid või tootlikku investeeringut. Samuti peab toetuse taotlejal olema vajalik suutlikkus ehk haldus-, finants- ja toimimissuutlikkus toetatava tegevuse elluviimiseks. Toetuse taotleja hindamisel lähtutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060 artikli 73 lõikes 2 korraldusasutusele sätestatud nõuetest. Näiteks peab taotleja olema maksevõimeline, kuna see on üheks näitajaks taotleja majandusliku seisu hindamisel. Kui taotlejal on maksuvõlad, ei ole õigustatud ka talle täiendavate avalike vahendite eraldamine. Samuti on maksevõimelisus üheks usaldusväärsuse näitajaks. Lisaks peab taotlejal olema ka omafinantseeringu tasumise suutlikkus ja ta peab suutma seda vajadusel tõendada, milleks võib olla näiteks pangakonto väljavõte. Nõuded toetuse taotlejale on universaalsed ja kehtivad nii alustavatele ettevõtjatele kui ka ettevõtjatele, kes on tegutsenud juba pikemat aega. Tegevuste elluviimise suutlikkuse ulatus ei anna kõnealuse meetme kontekstis toetuse taotlejale mingeid eeliseid sest nende alusel ei koostata paremusjärjestust.

Paragrahv 4 punktiga 8 tunnistatakse kehtetuks § 8 lõige 4 punkt 4. Muudatusega ühtlustatakse nõudeid toetuse taotlejale teiste määrustega, sest kehtinud nõue on liigne bürokraatia.

Paragrahv 4 punktiga 9 muudetakse § 12 lõike 1 sõnastust, mille kohaselt lühendatakse sihipärase kasutusperioodi aega viielt aastalt kolmele aastale mikro-, väikese- või keskmise suurusega ettevõtetele. Tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 65 lõikest 1 võib liikmesriik lühendada taristuinvesteeringu või tootlikku investeeringu sihipärase kasutamise perioodi tähtaega kolme aastani, kui tegu on mikro-, väikese- või keskmise suurusega (VKE) ettevõtjate investeeringute või nende loodud töökohtade säilitamisega. Kõikidele teistele toetuse taotlejatele (MTÜ, SA, KOV, suurettevõtja jms) kehtib investeeringu sihipärase kasutamise periood 5 aastat peale PRIA poolt viimase toetusosa maksmist. Muudatuse tulemusel väheneb PRIA halduskoormus täiendavate kontrollide läbiviimisel toetuse saajate juures.

Paragrahv 4 punktiga 10 tunnistatakse kehtetuks § 12 lõike 2 punkt 1, punkti mõte on sätestatud määruse § 12 lõikes 3 punktis 5.

Paragrahv 4 punktiga 11 täpsustatakse § 12 lõike 2 punkti 2. Sätestatakse, et toetuse saaja peab eristama selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest, juhul kui kulu hüvitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikkel 53 lõige 1 punktis a nimetatud

² Suunised raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta (2014/C 249/01) [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0731\(01\)2](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0731(01)2).

tegelikult tekkinud kulude alusel. Kui kulu hüvitatakse samas artiklis nimetatud lihtsustatud kulumeetodite alusel ei ole kulude eristamine toetuse saaja raamatupidamises kohustuslik.

Paragrahv 4 punktiga 12 muudetakse § 12 lõike 3 punktis 5 nimetatud nõudeid, mida toetuse saaja on kohustatud täitma viimase toetusosa maksmiseni.

Paragrahv 4 punktiga 13 lisatakse § 12 lõikele 3 punkt 6. Muudatusega sätestatakse, et kõik toetuse saajad peavad täitma nõudeid, mis on nimetatud määruse § 8 lõikes 4 punktides 5 ja 6. Rikkumised, mis on seotud Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi või Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi toetusega seotud rikkumisega ja tõsiste rikkumistega kalapüügiseaduse § 71 lõike 1 punkt 1 tähenduses, peab toetuse saaja täitma alates toetuse määramise otsuse saamisest, kuni 5 aasta jooksul arvates PRIA viimase toetusosa maksmisest. Tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1139 artiklis 11 lõikes 2 sätestatust tuleb raskete rikkumistega seotud nõudeid täita vähemalt 5 aastat arvates viimase toetussosa maksmisest PRIA poolt.

Paragrahv 4 punktiga 14 täiendatakse § 13 lõikega 1¹. Muudatusega sätestatakse, et kuludokumentid tuleb esitada vaid juhul kui kulud tekivad määruse (EL) 2021/1060 artiklis 53 lõikes 1 punktis a sätestatud alustel ehk tegelikult tekkinud kulude alusel. Kui kulud on tekkinud lihtsustatud kulude alusel või kaudse kulu alusel ei ole vaja kõiki kuludokumente esitada.

Eelnõu §-s 5 muudetakse määrust nr 102

Paragrahv 5 punktidega 1 ja 2 täpsustatakse § 4 punktides 8 ja 10 sätestatud mitteabikõlblike kulude nimistut. Muudatus vähendab bürokraatiat ja lihtsustab projektide elluviimist.

Paragrahv 5 punktiga 3 lisatakse § 4 punkt 12¹, millega sätestatakse, et mitteabikõlblik kulu on erisoodustusest tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 tähenduses tasutav maks, mis on igasugune kaup, teenus, boonustasu või rahaliselt hinnatav soodustus, mida antakse lõikes 3 nimetatud isikule seoses töö- või teenistussuhtega, juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmeks olekuga või pikaajalise lepingulise suhtega, olenemata erisoodustuse andmise ajast.

Paragrahv 5 punktiga 4 muudetakse § 5 lõike 5 punkti 8. Muudatusega täpsustatakse, et § 5 lõikes 5 punktis 8 nimetatud keskkonnalased süüteod laienevad vaid nendele taotlejatele, kes viivad toetuse taotlusega ellu tegevusi, mis panustavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1139 artikli 26 lõike 1 punktis a nimetatud erieesmärki. Määruse nr 2021/1139 artikli 26 lõike 1 punktis a nimetatud erieesmärk on „Säästva vesiviljelustegevuse edendamine, eelkõige vesiviljelustootmise konkurentsivõime tugevdamine, tagades samal ajal, et tegevused on pikas perspektiivis keskkonnasäästlikud“.

Paragrahv 5 punktiga 5 täpsustatakse § 9 lõike 3 punkti 6 sõnastust. Sätestatakse, et juhul kui muudetakse ostumenetluse tingimusi, siis ei või olla uus hinnapakumuste esitamise tähtaeg olla lühem kui pool esialgsest tähtajast. Muudatusega tagatakse ostumenetluse läbipaistvus ning tagatakse, et kõik hinnapakkujad, kes on huvitatud konkreetsest ostumenetlusest jõuaksid soovi korral teha muudatused oma pakkumustes.

Eelnõu §-s 6 muudetakse määrust nr 21

Paragrahv 6 punktidega 1 ja 2 muudetakse § 3 lõike 2 punktide 3-5 sõnastust. Sätestatakse toetuse maksimaalne suurus taotleja ühe taotluse kohta taotlusvoorus regionaalministri 22. märtsi 2024. a määruses nr 21 „Perioodi 2021–2027 kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turuarendustoetus“. Messil eksponeerimise osalemisel nii ettevõtjana iseseisvalt või esindusorganisatsiooni poolt korraldatud ühisstendil ning messi külastamisel suurendatakse toetuse maksimaalset suurust taotleja ühe taotluse kohta taotlusvoorus, sest tegevuste elluviimine on inflatsiooni tõttu kallinenud. Kehtiv toetuse suurus (ettevõtja messil eksponeerimise 15 000

eurot, messi külastamine 15 000 eurot, messil eksponeerimise ühisstendil 250 000 eurot) oli arvatud EMKF 2014-2020 samalaadsete tegevuste toetamise andmete põhjal. Tarbijahinnaindeks on aastal 2025 võrreldes aastaga 2014 tõusnud Statistikaameti andmeil 60,7%. Toetuse maksimaalne suurus tõuseb ettevõtja messil osalemisel eksponeerimise ühisstendil 20%.

Paragrahv 6 punktidega 3 ja 4 muudetakse § 3 lõike 4 sõnastust. Uue sõnastusega täpsustatakse, et ühikuhinna arvutamisel on juba arvesse võetud toetuse määr, mis on 50 protsenti. Toetuse saajale makstakse ettevalmistava töö puhul dokumentide koostamise eest välja 256 eurot ühe taotluse kohta. Paragrahvi 3 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks, sest lõike sisu on kirjeldatud uues lõikes 4.

Paragrahv 6 punktiga 5 ja 6 täpsustatakse § 5 punkte 2, 3 ja 5. Täpsustatakse mitteabikõlblike kulude nimistut. Muudatus vähendab bürokraatiat ja lihtsustab projektide elluviimist.

Paragrahv 6 punktiga 7 tunnistatakse kehtetuks § 6 lõike 2 punkt 6. Muudatusega ühtlustatakse nõudeid toetuse taotlejale teiste määrustega, sest kehtinud nõue on liigne bürokraatia.

Paragrahv 6 punktiga 8 täpsustatakse § 6 lõige 2 punkt 7 sõnastust. Muudatusega ühtlustatakse nõudeid toetuse taotlejale teiste määrustega.

Paragrahv 6 punktiga 9 täiendatakse § 6 lõike 2 punkti 9 sõnastust. Loetellu lisatakse karistusseadustiku § 361, mis on loodusliku loomastiku kahjustamisega seotud süüteo ja mida käsitatakse kalapüüginõude tõsise rikkumisena kalapüügiseaduse § 71 lõike 1 punkti 1 tähenduses.

Paragrahv 6 punktiga 10 täiendatakse § 6 lõiget 2 punktiga 9¹. Muudatusega täpsustatakse, et § 6 lõikes 2 punktis 9¹ nimetatud keskkonnalasend süüteo laienevad vaid nendele taotlejatele, kes viivad toetuse taotlusega ellu tegevusi, mis panustavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1139 artikli 26 lõike 1 punktis a nimetatud erieesmärki. Määruse nr 2021/1139 artikli 26 lõike 1 punktis a nimetatud erieesmärk on „Säästva vesiviljelustegevuse edendamine, eelkõige vesiviljelustootmise konkurentsivõime tugevdamine, tagades samal ajal, et tegevused on pikas perspektiivis keskkonnasäästlikud“.

Paragrahv 6 punktiga 11 täpsustatakse § 9 lõike 1 sõnastust. Muudatusega sätestatakse, et ostumenetlust ei ole vaja korraldada juhul kui kulu hüvitatakse lihtsustatud kulumeetodite alusel.

Paragrahv 6 punktiga 12 täpsustatakse, § 9 lõike 5 sõnastust. Muudatusega sätestatakse, et toetuse taotleja hoidub ostumenetluse läbiviimisel huvide konfliktist.

Paragrahv 6 punktiga 13 muudetakse § 10 lõike 1 sõnastust, mille kohaselt tõstetakse riigihangete registris läbiviidavate ostude eeldatava abikõlbliku maksumuse piirmäära, mis on 100 000 eurot või sellest suurem. Piirmäära suurenemine on tingitud üldisest majanduses toimuvast kiirest hinnatõust kui ka kiirest inflatsioonist. Analoogselt on lähenetud ka näiteks perioodi 2021—2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldistes tingimustes. Seega, kui toetatava tegevuse raames tellitava töö või teenuse või soetatava vara eeldatav käibemaksuta maksumus on 100 000 eurot või sellest suurem, peab taotleja korraldama ostumenetluse riigihangete registris.

Paragrahv 6 punktiga 14 täpsustatakse § 10 lõike 3 punkti 6 sõnastust. Sätestatakse, et juhul kui muudetakse ostumenetluse tingimusi, siis ei või uus hinnapakumuste esitamise tähtaeg olla lühem kui pool esialgsest tähtajast. Muudatusega tagatakse ostumenetluse läbipaistvus ning tagatakse, et kõik hinnapakkujad, kes on huvitatud konkreetsest ostumenetlusest, jõuaksid soovi korral teha muudatused oma pakkumustes.

Paragrahv 6 punktiga 15 täpsustatakse § 11 lõike 3 sissejuhatava lauseosa sõnastust. Muudatusega sätestatakse, et kulude puhul, mida hüvitatakse lihtsustatud kulumeetodite alusel, ei ole vaja esitada arveid ega muid kuludokumente.

Paragrahv 6 punktiga 16 täpsustatakse § 13 lõike 1 punkti 2. Sätestatakse, et toetuse saaja peab eristama selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest, juhul kui kulu hüvitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikkel 53 lõige 1 punktis a nimetatud tegelikult tekkinud kulude alusel. Kui kulu hüvitatakse sama artiklis nimetatud lihtsustatud kulumeetodite alusel ei ole kulude eristamine toetuse saaja raamatupidamises kohustuslik.

Paragrahv 6 punktiga 17 täiendatakse § 13 lõikega 1¹, millega sätestatakse, et äriühingust taotleja, kes on mikro-, väikene või keskmise suurusega ettevõtja (VKE,) täidab 6 lõikes 2 punktis 1 sätestatud nõudeid 3 aasta jooksul.

Paragrahv 6 punktiga 18 täiendatakse määrust rakendussätte §-iga 14. Paragrahviga 14 sätestatakse tingimused ostumenetluse riigihangete registris korraldamiseks taotlejatele, kes korraldavad oma ostumenetlusi enne käesoleva eelnõu jõustumist.

Eelnõu §-s 7 muudetakse määrust nr 68

Paragrahv 7 punktidega 1 ja 2 täpsustatakse § 5 punkte 12, 14 ja 15. Täpsustatakse mitteabikõlblike kulude nimistut. Muudatus vähendab bürokraatiat ja lihtsustab projektide elluviimist.

Paragrahv 7 punktiga 3 täpsustatakse § 6 lõike 2 punkti 7. Muudatusega täpsustatakse, et hoonestusõiguse lepingu tähtaeg on vähemalt kolm aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest.

Paragrahv 7 punktiga 4 täiendatakse § 7 lõiget 4 punktiga 21 ja 22. Punktiga 21 sätestatakse, et toetuse taotlemisel tuleb esitada ära kiri hoonestusõiguse lepingust, kui toetuse taotleja kasutab ehitisalust maad hoonestusõiguse alusel. Hoonestusõiguse leping tuleb esitada, sest kõik andmed mis on vajalikud omandi ulatuse tuvastamiseks ei ole automaatselt nähtavad kinnistusraamatust ning PRIA-l ei ole võimalik kontrollida hoonestuslepingu kõiki asjaolusid, mis on vajalikud toetuse taotleja nõuetekohasuse tuvastamiseks. Punktiga 22 sätestatakse, et toetuse taotlemisel tuleb esitada asjaõiguslikud või võlaõiguslikud lepingud, kui ehitis, kinnisasi või kalalaev kuhu paigaldatakse toetusega soetatud seadmed või vahendid ei ole taotleja otseses valduses omandina.

Paragrahv 7 punktiga 5 täpsustatakse, § 10 lõike 7 sõnastust. Muudatusega sätestatakse, et toetuse taotleja hoidub ostumenetluse läbiviimisel huvide konfliktist.

Paragrahv 7 punktiga 6 täpsustatakse § 11 lõike 4 punkti 6 sõnastust. Sätestatakse, et juhul kui muudetakse ostumenetluse tingimusi, siis ei või uus hinnapakumuste esitamise tähtaeg olla lühem kui pool esialgsest tähtajast. Muudatusega tagatakse ostumenetluse läbipaistvus ning tagatakse, et kõik hinnapakkujad, kes on huvitatud konkreetsest ostumenetlusest, jõuaksid soovi korral teha muudatused oma pakkumustes.

Paragrahv 7 punktiga 7 täpsustatakse § 12 lõike 1 sissejuhatava osa sõnastust. Muudatusega sätestatakse, et kuludokumentid tuleb esitada vaid juhul kui kulud tekivad määruse (EL) 2021/1060 artiklis 53 lõikes 1 punktis a sätestatud alustel ehk tegelikult tekkinud kulude alusel. Kui kulud on tekkinud lihtsustatud kulude alusel või kaudse kulu alusel ei ole vaja kõiki kuludokumente esitada.

Paragrahv 7 punktiga 8 tunnistatakse kehtetuks § 12 lõike 1 punkt 5¹. Punkti senine mõte on kirjeldatud § 12 lõikes 4.

Paragrahv 7 punktiga 9 täiendatakse § 12 lõikega 4, millega sätestatakse, et § 4 lõike 9 punktis 1 nimetatud kulu hüvitamise korral, mis on tootmiseseadme projekteerimine, soetamine ja paigaldamine elluviimisel, esitab toetuse saaja hiljemalt koos viimase maksetaotlusega tootmiseseadme nõuetekohasust tõendava dokumendi.

Paragrahv 7 punktiga 10 muudetakse § 14 lõike 2 punkti 1 sõnastust. Muudatusega sätestatakse tingimused, mida toetuse saaja peab täitma sihipärase kasutamise perioodi lõpuni.

Paragrahv 7 punktiga 11 täpsustatakse § 14 lõike 2 punkti 2 sõnastust. Muudatusega sätestatakse, et toetuse saaja peab eristama selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest, juhul kui kulu hüvitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikkel 53 lõige 1 punktis a nimetatud tegelikult tekkinud kulude alusel. Kui kulu hüvitatakse sama artiklis nimetatud lihtsustatud kulumeetodite alusel ei ole kulude eristamine toetuse saaja raamatupidamises kohustuslik.

Paragrahv 7 punktiga 12 täpsustatakse § 14 lõike 3 punkti 1 sõnastust. Punktist välja jäetud tootmiseseadme nõuetekohasust tõendav dokument tuleb esitada § 12 lõike 4 alusel.

Paragrahv 7 punktiga 13 täpsustatakse § 14 lõike 3 punkti 2. Muudatusega sätestatakse toetuse saaja kohutused, mida ta peab täitma viimase toetusosa maksmiseni PRIA poolt.

Paragrahv 7 punktiga 14 täpsustatakse § 14 lõike 3 punkti 11 sõnastust. Muudatusega sätestatakse, et toetuse saaja peab täitma § 6 lõikes 2 punktides 9 ja 10 sätestatud nõudeid viie aasta jooksul arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmiseni. Paragrahv 6 lõikes 2 punktides 9 ja 10 sätestatakse rikkumised mis on seotud kalapüügiiga.

Eelnõu §-s 8 muudetakse määrust nr 89

Paragrahv 8 punktiga 1 täpsustatakse § 3 lõike 5 sõnastust. Sätestatakse, et juhul kui kulu hüvitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 54 punktis b ja artikli 53 lõike 1 punktis d nimetatud ühtse määra alusel, ei ole sama kulu hüvitamine mõne teise samas määruises sätestatud kulumeetodi alusel lubatud. Näiteks, projekti käigus deklareeritakse raamatupidamiskulusid ühtse määra alusel 6% ulatuses, siis sama kulu deklareerimine tegelikult tekkinud kulude alusel ei ole lubatud.

Paragrahv 8 punktiga 2 täpsustatakse § 4 lõike 4 punkte 3 ja 4. Täpsustatakse mitteabikõlblike kulude nimistut. Muudatus vähendab bürokraatiat ja lihtsustab projektide elluviimist.

Paragrahv 8 punktiga 3 täpsustatakse § 8 lõike 1 sisesejuhatavat lauseosa. Muudatusega sätestatakse, et kuludokumentid tuleb esitada vaid juhul kui kulud tekivad määruse (EL) 2021/1060 artiklis 53 lõikes 1 punktis a sätestatud alustel ehk tegelikult tekkinud kulude alusel. Kui kulud on tekkinud lihtsustatud kulude alusel või kaudse kulu alusel, ei ole vaja kõiki kuludokumente esitada.

Paragrahv 8 punktiga 4 täpsustatakse § 10 punkti 3. Sätestatakse, et toetuse saaja peab eristama selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest, juhul kui kulu hüvitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikkel 53 lõige 1 punktis a nimetatud tegelikult tekkinud kulude alusel. Kui kulu hüvitatakse sama artiklis nimetatud lihtsustatud kulumeetodite alusel või kaudse kulu alusel ei ole kulude eristamine toetuse saaja raamatupidamises kohustuslik.

Eelnõu §-s 9 muudetakse määrust nr 52

Paragrahv 9 punktiga 1 täpsustatakse § 5 punkte 11 ja 12. Täpsustatakse mitteabikõlblike kulude nimistut. Muudatus vähendab bürokraatiat ja lihtsustab projektide elluviimist.

Paragrahv 9 punktiga 2 tunnistatakse kehtetuks § 6 lõige 4 punkt 6. Muudatusega ühtlustatakse nõudeid toetuse taotlejale teiste määrustega, sest kehtinud nõue on liigne bürokraatia.

Paragrahv 9 punktiga 3 muudetakse § 6 lõike 4 punkti 11 sõnastust. Muudatusega sätestatakse, et ehitise ehitamise korral võib ehitise ja sellealune maa olla taotleja omandis või on ehitisealusele maale seatud hoonestusõigus vähemalt kolmeks aastaks, arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest, kui toetuse taotleja on mikro-, väike- või keskmise (VKE) suurusega ettevõtja. Kõikidele teistele toetuse taotlejatele (MTÜ, SA, KOV, suurettevõtja jms) kehtib nõue, et ehitamise korral, peab olema ehitise ja sellealune maa olema taotleja omandis või on ehitisealusele maale seatud hoonestusõigus vähemalt viieks aastaks arvates PRIA poolse viimase toetusosa maksmisest.

Paragrahv 9 punktiga 4 muudetakse § 6 lõike 4 punkti 13 sõnastust. Muudatusega sätestatakse, et kui soetatav seade või vahend paigaldatakse ehitisele, kinnisasjale või mootorsõidukisse või seda kasutatakse ehitises, kinnisasjal või mootorsõidukis, peab see ehitise, kinnisasi või mootorsõiduk olema taotleja otseses valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel vähemalt kolm aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest, kui toetuse taotleja on mikro-, väikese- või keskmise (VKE) suurusega ettevõtja. Kõikidele teistele taotlejatele (MTÜ, SA, KOV, suurettevõtja jms) kehtib nõue, et kui soetatav seade või vahend paigaldatakse ehitisele, kinnisasjale või mootorsõidukisse või seda kasutatakse ehitises, kinnisasjal või mootorsõidukis, peab see ehitise, kinnisasi või mootorsõiduk olema taotleja otseses valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest.

Paragrahv 9 punktiga 5 täpsustatakse § 7 lõike 6 sõnastust. Sätestatakse, et toetuse taotleja hoidub ostumenetluse läbiviimisel huvide konfliktist.

Paragrahv 9 punktiga 6 täpsustatakse § 8 lõike 4 punkti 6 sõnastust. Sätestatakse, et juhul kui muudetakse ostumenetluse tingimusi, siis ei või uus hinnapakumuste esitamise tähtaeg olla lühem kui pool esialgsest tähtajast. Muudatusega tagatakse ostumenetluse läbipaistvus ning tagatakse, et kõik hinnapakkujad, kes on huvitatud konkreetsest ostumenetlusest, jõuaksid soovi korral teha muudatused oma pakkumustes.

Paragrahv 9 punktiga 7 täpsustatakse § 9 lõike 5 punkte 11 ja 12. Punktiga 11 sätestatakse, et selliste seadmete või vahendite soetamisel, mis paigaldatakse ehitisele või kinnisasjale või mida kasutatakse ehitises või kinnisasjal on see ehitise või kinnisasi taotleja valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel vähemalt kolm aastat, kui toetuse taotleja on mikro-, väike- või keskmise (VKE) suurusega ettevõtja. Seega erinevad valdust tõendavad lepingud, võivad olla vähemalt kolme aastase kestvusega arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest, kui toetuse taotleja on mikro-, väikese- või keskmise suurusega ettevõtja. Kõikidel teistele taotlejatele (MTÜ, SA, KOV, suurettevõtja jms) kehtib viie aastane valdust tõendavate lepingute kehtivustähtaeg, arvates viimase toetusosa maksmisest PRIA poolt. Punktiga 12 sätestatakse täpselt samasugused nõuded, kui seade paigaldatakse mootorsõidukisse.

Paragrahv 9 punktiga 8 täiendatakse § 9 lõiget 5 punktiga 12¹. Muudatusega sätestatakse, et toetuse taotlemisel tuleb esitada ära kiri hoonestusõiguse lepingust, kui toetuse taotleja kasutab ehitisealust maad hoonestusõiguse alusel. Hoonestusõiguse leping tuleb esitada, sest kõik andmed, mis on vajalikud omandi ulatuse tuvastamiseks ei ole automaatselt nähtavad kinnistusraamatust ning PRIA-l ei ole võimalik kontrollida hoonestuslepingu kõiki asjaolusid, mis on vajalikud toetuse taotleja nõuetekohasuse tuvastamiseks.

Paragrahv 9 punktiga 9 muudetakse § 12 lõike 1 sõnastust, mille kohaselt lühendatakse sihipärase kasutusperioodi aega viielt aastalt kolmele aastale mikro-, väikese- või keskmise

suurusega ettevõtetele. Tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 65 lõikest 1 võib liikmesriik lühendada taristuinvesteeringu või tootlikku investeeringu sihipärase kasutamise perioodi tähtaega kolme aastani, kui tegu on mikro-, väikese- või keskmise suurusega (VKE) ettevõtjate investeeringute või nende loodud töökohtade säilitamisega. Kõikidele teistele (MTÜ, SA, KOV, suurettevõtja jms) toetuse taotlejatele kehtib investeeringu sihipärase kasutamise periood 5 aastat peale PRIA poolt viimase toetusosa maksmist. Muudatuse tulemusel väheneb PRIA halduskoormus täiendavate kontrollide läbiviimisel toetuse saajate juures.

Paragrahv 9 punktiga 10 muudetakse § 12 lõike 2 punktis 1 nimetatud nõudeid, mida toetuse saaja on kohustatud täitma sihipärase perioodi lõpuni.

Paragrahv 9 punktiga 11 täpsustakse § 12 lõiget 2 punkti 2. Sätestatakse, et toetuse saaja peab eristama selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest, juhul kui kulu hüvitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikkel 53 lõige 1 punktis a nimetatud tegelikult tekkinud kulude alusel. Kui kulu hüvitatakse sama artiklis nimetatud lihtsustatud kulumeetodite alusel ei ole kulude eristamine toetuse saaja raamatupidamises kohustuslik.

Paragrahv 9 punktiga 12 täpsustatakse § 12 lõike 3 punkti 1 sõnastust. Muudatusega eemaldatakse punktist nõue esitada tootmisseadme nõuetekohasust tõendav dokument, sest nõue on sätestatud määruse § 13 lõikes 1 punktis 9.

Paragrahv 9 punktiga 13 muudetakse § 12 lõike 3 punkt 3 sõnastust. Täpsustatakse, milliseid toetuse taotlejale kehtestatud nõudeid tuleb toetust saajal täita, kuni PRIA poolt viimase toetusosa maksmiseni.

Paragrahv 9 punktiga 14 lisatakse § 12 lõikele 3 punkt 3¹, millega sätestatakse, et kõik toetuse saajad peavad täitma nõudeid, mis on nimetatud määruse § 6 lõikes 4 punktides 7 ja 8. Rikkumisi, mis on seotud Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi või Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi toetusega seotud rikkumisega ja tõsiste rikkumistega kalapüügiseaduse § 71 lõike 1 punkt 1 tähenduses. Toetuse saaja peab neid nõudeid täitma kuni 5 aasta jooksul arvates PRIA viimase toetusosa maksmisest. Tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1139 artiklis 11 lõikes 2 sätestatust tuleb raskete rikkumistega seotud nõudeid täita vähemalt 5 aastat arvates viimase toetussosa maksmisest PRIA poolt.

Paragrahv 9 punktiga 15 täiendatakse § 13 lõikega 1¹, muudatusega sätestatakse, et kulude puhul, mida hüvitatakse lihtsustatud kulumeetodite alusel, ei ole vaja esitada arveid ega muid kuludokumente.

Eelnõu §-s 10 muudetakse määrust nr 69

Paragrahv 10 punktiga 1 täpsustatakse § 4 punkti 10. Muudetakse üldkoosolekul hääletamise kvoorumi arvutamise nõuet. Muudatus lahendab kahte probleemi, mis on tekkinud kalanduse kohalikes tegevusrühmade üldkoosolekutel projektide paremusjärjestuse kinnitamisel. Esimene probleem seisneb selles, et kalanduse kohalike tegevusrühmade liikmeskonnad on suhteliselt suured, keskmiselt 92 liiget, ning tihti on keerukas üldkoosolekule saada kogu liikmeskonda (üldreeglina jääb osalusprotsent 55-60% juurde). Teine probleem on selles, et arvukalt on toetuse taotlejaid, kes on seotud ühingu liikmelisusega ning kes peavad ennast taandama projektide paremusjärjestuse kinnitamisest üldkoosolekul. Praegune meetme määruse § 4 punkt 10 sõnastus muudab projektide paremusjärjestuse kinnitamise kohalike tegevusrühmade üldkoosolekutel väga keerukaks, eriti nendes tegevusrühmades, kus liikmete arv on keskmisest väiksem, on olnud ka üksikuid juhuseid, kus on olnud vajadus kokku kutsuda uus üldkoosolek, sest kvoorumi puudumisel ei ole saanud otsuseid teha. Muudatusega sätestatakse, et strateegia ja selle muudatusega, projektide hindamiskomisjoni moodustamisega ja projektitoetuste

paremusjärjestuse kinnitamisega seotud üldkoosolekutel osaleb vähemalt 51% tegevusrühma liikmeskonnast ning eelnimetatud otsused on kinnitatud, kui selle poolt hääletab vähemalt 2/3 hääletusel osalenud tegevusrühma liikmetest. Üldkoosolekul osalejaid võib olla rohkem, kui hääletusel osalenud isikuid, põhjuseks asjaolu, et osad tegevusrühma koosolekul osalevad liikmed peavad ennast taandama juhul, kui arutuse all on neid endid puudutav küsimus, näiteks projektitoetuse paremusjärjestuse kinnitamine. 2/3 poolthäälte arvestamine hääletusel osalenud isikute arvust on õiglane ning ei võta arvesse neid isikuid, kes nii ehk teisti ei võiks hääletamisest osa võtta. Muudatus aitab vältida olukordasid, kus kalanduse kohalike tegevusrühmade üldkoosolekud muutuvad töövõimetuks ja ei saa kvoorumit puudumisel otsuseid langetada.

Paragrahv 10 punktiga 2 tunnistatakse kehtetuks § 12 punkt 5 ja § 20 lõige 1 punkt 5. Muudatusega ühtlustatakse nõudeid toetuse taotlejale teiste määrustega, sest kehtinud nõue on liigne bürokraatia.

Paragrahv 10 punktiga 3 täpsustatakse määruse sõnastust. Määruse § 26 lõige 13 viiakse kooskõlla „Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK)“ tehtud muudatustega.

Paragrahv 10 punktiga 4 täiendatakse § 27 lõiget 8 punktiga 4¹, kus sätestatakse, et toetuse taotlejal peab olema tegevuste elluviimiseks vajalik suutlikkus ning toetuse taotleja ei või olla raskustes ettevõtja kui toetatavad tegevused on riigiabi või vähese tähtsusega abi. Juhendid kuidas tuvastada raskustes ettevõtja leiab Euroopa Komisjoni teatisest (2014/C 249/01) „Suunised raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta“. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0731\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0731(01)). Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060 artikkel 73 artikkel 2 punktis d sätestatule tuleb korraldusasutusel kontrollida, et teotusesaajal on vajalikud rahalised vahendid ja mehhanismid, et katta tegevus ja hoolduskulusid tegevuste puhul, mis hõlmavad taristuinvesteeringuid või tootlikku investeeringut. Samuti peab toetuse taotlejal olema vajalik suutlikkus ehk haldus-, finants- ja toimimissuutlikkus toetatava tegevuse elluviimiseks. Toetuse taotleja hindamisel lähtutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060 artikli 73 lõikes 2 korraldusasutusele sätestatud nõuetest. Näiteks peab taotleja olema maksevõimeline, kuna see on üheks näitajaks taotleja majandusliku seisu hindamisel. Kui taotlejal on maksuvõlad, ei ole õigustatud ka talle täiendavate avalike vahendite eraldamine. Samuti on maksevõimelisus üheks usaldusväärsuse näitajaks. Lisaks peab taotlejal olema ka omafinantseeringu tasumise suutlikkus ja ta peab suutma seda vajadusel tõendada, milleks võib olla näiteks pangakonto väljavõte. Nõuded toetuse taotlejale on universaalsed ja kehtivad nii alustavatele ettevõtjatele kui ka ettevõtjatele, kes on tegutsenud juba pikemat aega. Tegevuste elluviimise suutlikkuse ulatus ei anna kõnealuse meetme kontekstis toetuse taotlejale mingeid eeliseid sest nende alusel ei koostata paremusjärjestust.

Paragrahv 10 punktiga 5 tunnistatakse kehtetuks § 27 lõige 8 punkt 5. Muudatusega ühtlustatakse nõudeid toetuse taotlejale teiste määrustega, sest kehtinud nõue on liigne bürokraatia.

Paragrahv 10 punktiga 6 täpsustatakse § 27 lõike 8 punkti 6. Täpsustuses on lahti kirjutatud lühend EMKVF (Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond), täpsustus on vajalik selleks, et määruse lugejal oleks üheselt selge, millist toetusfondi on silmas peetud.

Paragrahv 10 punktiga 7 täiendatakse § 27 lõike 8 punkti 7 sõnastust. Loetellu lisatakse karistusseadustiku § 361, mis on loodusliku loomastiku kahjustamisega seotud süütegu ja mida käsitatakse kalapüüginõude tõsise rikkumisena kalapüügiseaduse § 71 lõike 1 punkti 1 tähenduses.

Paragrahv 10 punktiga 8 muudetakse § 27 lõike 8 punktide 8 – 10 sõnastust.

Punkti 8 muudatusega sätestatakse, et ehitise ehitamise korral võib ehitise ja sellealune maa olla taotleja omandis või on ehitisalusele maale seatud hoonestusõigus vähemalt kolmeks aastaks,

arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest, kui toetuse taotleja on mikro-, väike- või keskmise (VKE) suurusega ettevõtja. Kõikidele teistele toetuse taotlejatele (MTÜ, SA, KOV, suurettevõtja jms) kehtib nõue, et ehitamise korral, peab olema ehitised ja sellealune maa olema taotleja omandis või on ehitusalusele maale seatud hoonestusõigus vähemalt viieks aastaks arvates PRIA poolse viimase toetusosa maksmisest.

Punkti 9 muudatusega sätestatakse, et kui soetatav seade või vahend paigaldatakse ehitistesse, kinnisasjale või mootorsõidukisse või seda kasutatakse ehitistes, kinnisasjal või mootorsõidukis, peab see ehitised, kinnisasi või mootorsõiduk olema taotleja otseses valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel vähemalt kolm aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest, kui toetuse taotleja on mikro-, väikese- või keskmise (VKE) suurusega ettevõtja. Kõikidele teistele taotlejatele (MTÜ, SA, KOV, suurettevõtja jms) kehtib nõue, et kui soetatav seade või vahend paigaldatakse ehitistesse, kinnisasjale või mootorsõidukisse või seda kasutatakse ehitistes, kinnisasjal või mootorsõidukis, peab see ehitised, kinnisasi või mootorsõiduk olema taotleja otseses valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest.

Punkti 10 muudatusega viiakse määruse § 27 lõike 8 punkti 10 sõnastus kooskõlla teiste õigusaktidega.

Paragrahv 10 punktiga 9 täiendatakse § 28 lõiget 5 punktiga 5. Lõikesse lisatakse punkt 5, milles sätestatakse, et ettevalmistava tööna on abikõlblik kliimakindluse tagamise hindamise aruande koostamine. Võrreldes näiteks EMKF 2014–2020 rahastamisperioodiga, tuleb korraldusasutusel tegevuste valimisel tagada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 73 lõike 2 punkti j kohaselt selliste taristuinvesteeringute kliimakindlus, mille kestvus on vähemalt viis aastat. Kliimakindluse tagamise hindamiseks on Euroopa Komisjon 2021. aastal kehtestanud teatise „Taristu kliimakindluse tagamise tehnilised suunised aastateks 2021–2027“.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 2 punkti 42 kohaselt on „kliimakindluse tagamine“ protsess, mille eesmärk on vältida taristu vastuvõtlikkust võimalikele pikaajalistele kliimamõjudele, tagades energiatõhususe põhimõtte esikohale seadmise ja selle, et projektist tulenevate kasvuhoonetega seadmisel on kooskõlas 2050. aastaks saavutatava kliimaneutraalsuse eesmärgiga. Taristuprojektide puhul on vaja arvestada energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega, mis tähendab, et taristuprojektide puhul on oluline suurendada energiatõhusust, et seeläbi kokku hoida energiakulult ning toetada kliima- ja keskkonnamäärade saavutamist.

Kliimakindluse hindamine vastavalt Euroopa Komisjoni juhendile on kohustuslik EL-i vahenditest rahastatavate, sh EMKVF 2021–2027, taristuobjektide puhul vastavalt juhendis sätestatud tingimustele. Positiivne rahastamisotsus on võimalik langetada üksnes nende kliimakindluse hindamise kohustusega taristuobjektide suhtes, mille puhul on kliimakindlus tagatud ning see on hinnatud ja dokumenteeritud vastavalt Euroopa Komisjoni juhendis antud suunistele.

Hinnangu saab tellida teenusena vastavalt pädevalt organisatsioonilt või koostada ise. Kui on läbi viidud keskkonnamõjude hinnang (KMH), mille käigus on hinnatud ka mõju kliimamuutuste leevendamisele ning kliimamuutustega kohanemisele, siis ei ole vajalik täiendavalt kliimakindluse tagamist hinnata. Sellisel juhul saab kliimakindluse hindamise aruande asemel esitada KMH aruande ning lisada lühikese selgituse kliimakindluse tagamise järelkõrre kohta, tuues välja asjakohased viited KMH aruande osadele. Kui on hinnatud kliimakindlust osaliselt, siis tuleb läbi viia kliimakindluse hindamine vaid puuduolevas osas. Kliimakindluse tagamise hindamise juhendi ja lisa abimaterjalid on leitavad ka PRIA koduleheküljel.

Paragrahv 10 punktiga 10 täiendatakse § 28 lõikega 7. Muudatusega sätestatakse nõuded isikule, kes võib koostada energiaauditit. Energiaauditi teevad asjakohase pädevusega füüsilised isikud, kellest vähemalt üks omab Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kaheksanda taseme kutsetunnistust energiatõhususe valdkonnas. Kaheksanda taseme kutsetunnistuse saanud energiatõhususe spetsialisti nimetatakse volitatud energiatõhususe spetsialistiks. Sellise kutsetunnistusega spetsialist väljastab hoonete energiamärgiseid ja teeb hoonete ning ettevõtete

energiaauditeid piiranguteta. Lisaks teeb kaheksanda taseme energiatõhususe spetsialist ettevõtete ressursitõhususe auditeid.

Paragrahv 10 punktiga 11 tunnistatakse kehtetuks § 29 punkt 1, sest Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 64 lõikes 1 nimetatud mitteabikõlblikud kulud on automaatselt ülevõetavad.

Paragrahv 10 punktiga 12 täpsustakse § 29 punkt 2 sõnastust ning viidatakse täpsemalt neile Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1139 artiklis 13 nimetatud mitteabikõlblikele kuludele, mis on olulised käesoleva määruse kontekstis. Mitteabikõlblikud kulud artikli 13 mõistes on: punkt b – selliste seadmete soetamine, mis suurendavad kalalaeva võimekust leida kala, punkt g – ettevõtte omandi üleandmine, h – varude otsene taasasustamine, välja arvatud juhul kui see on liidu õigusaktides sõnaselgelt sätestatud uuesti loodusesse laskmise meetmena või muu kaitsemeetmena või kui on tegemist eksperimentaalse taasasustamisega, punkt i – uute sadamate või oksjonihoonete ehitamine, välja arvatud uute lossimiskohtade ehitamine, punkt k – investeeringud kalalaevadesse, et täita taotluse esitamise ajal kehtivate liidu õigusaktide kohaseid nõudeid, punkt l – investeeringud kalalaevadesse, mis on toetustaotluse esitamise aastale eelneva kahe kalendriaasta jooksul tegelenud kalapüügiga vähem kui 60 päeva, punkt m – kalalaeva pea- või abimootori asendamine või moderniseerimine.

Paragrahv 10 punktiga 13, 14 ja 15 täpsustatakse § 29 punktides 15, 18, 19 ja 22 nimetatud mitteabikõlblike kulude nimistut. Muudatus vähendab bürokraatiat ja lihtsustab projektide elluviimist.

Paragrahv 10 punktiga 16 täpsustatakse § 29 punktis 25 sätestatud juriidiliste isikute ringi, kes võivad taotleda toetust kalandus- ja merendustraditsioonide edendamise tegevussuunast laotrikoha renoveerimiseks või parendamiseks.

Paragrahv 10 punktiga 17 täpsustatakse § 30 lõike 1 sõnastust. Lõikesse lisatakse mõiste „kohaliku omavalitsuse üksuse asutatud mittetulundusühing või sihtasutus“ sest senine mõiste kohaliku omavalitsuse üksuse asutus ei kata kohaliku omavalitsuse asutatud MTÜ-sid ja SA-sid.

Paragrahv 10 punktiga 18 täpsustatakse § 30 lõike 11 sõnastust. Sätestatakse, et päikeseenergia kasutuselevõtmise seotud tegevuste korral (päikesepeakide rajamine) punktides 1-4 nimetatud toetussummade hulka arvatud toetus 50% ning punktides 1-4 nimetatud summad makstakse toetuse saajale välja.

Paragrahv 10 punktiga 19 täpsustatakse § 30 lõike 12 sõnastust. Sätestatakse, et taotlusedokumentide koostamise korral toetatakse tegevust ühikuhinna alusel ning toetus 256 eurot ühe taotluse kohta makstakse toetuse saajale välja.

Paragrahv 10 punktiga 20 tunnistatakse § 30 lõige 14 kehtetuks, sest lõikes sätestatud nõue on kirjeldatud muudatusena § 30 lõikes 11.

Paragrahv 10 punktiga 21 täpsustatakse § 31 lõiget 1. Sätestatakse, et ühikuhinnaga hüvitatavate tegevuste puhul (päikesepeakide rajamine ja taotlusedokumentide ettevalmistamine) ei ole vaja korraldada ostumenetlust.

Paragrahv 10 punktiga 22 täpsustatakse § 31 lõige 7 sõnastust. Sätestatakse, et toetuse taotleja hoidub ostumenetluse läbiviimisel huvide konfliktist.

Paragrahv 10 punktiga 23 täiendatakse § 31 lõikega 10. Muudatusega sätestatakse, et taotlejatele, kes peavad korraldama riigihanke, ei laiene § 30 lõiked 1 – 9, need taotlejad peavad järgima riigihangete seaduse § 5 nõudeid.

Paragrahv 10 punktiga 24 muudetakse § 32 lõike 1 sõnastust, mille kohaselt tõstetakse riigihangete registris läbiviidavate ostude eeldatava abikõlbliku maksumuse piirmäära, mis on 100 000 eurot või sellest suurem. Piirmäära suurenemine on tingitud üldisest majanduses toimuvast kiirest hinnatõust kui ka kiirest inflatsioonist. Analoogselt on lähenetud ka näiteks perioodi 2021—2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldistes tingimustes. Seega kui toetatava tegevuse raames tellitava töö või teenuse või soetatava vara eeldatav käibemaksuta maksumus on 100 000 eurot või sellest suurem, peab taotleja korraldama ostumenetluse riigihangete registris.

Paragrahv 10 punktiga 25 täpsustatakse § 32 lõike 4 punkti 6 sõnastust. Sätestatakse, et juhul kui muudetakse ostumenetluse tingimusi siis ei või olla uus hinnapakumuste esitamise tähtaeg olla lühem kui pool esialgsest tähtajast. Muudatusega tagatakse ostumenetluse läbipaistvus ning tagatakse, et kõik hinnapakkujad, kes on huvitatud konkreetsest ostumenetlusest jõuaksid soovi korral teha muudatused oma pakkumustes.

Paragrahv 10 punktiga 26 täpsustatakse § 33 lõike 1 punkte 6 ja 7. Punktiga 6 sätestatakse, et selliste seadmete või vahendite soetamisel, mis paigaldatakse ehitisse või kinnisasjale või mida kasutatakse ehitises või kinnisasjal on see ehitis või kinnisasi taotleja valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel vähemalt kolm aastat, kui toetuse taotleja on mikro-, väike- või keskmise (VKE) suurusega ettevõtja. Seega erinevad valdust tõendavad lepingud, võivad olla vähemalt kolme aastase kestvusega arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest, kui toetuse taotleja on mikro-, väikese- või keskmise suurusega ettevõtja. Kõikidel teistele taotlejatele (MTÜ, SA, KOV, suurettevõtja jms) kehtib viie aastane valdust tõendavate lepingute kehtivustähtaeg, arvates viimase toetusosa maksmisest PRIA poolt. Punktiga 7 sätestatakse täpselt samasugused nõuded, kui seade paigaldatakse mootorsõidukisse.

Paragrahv 10 punktiga 27 täpsustatakse § 33 lõikes 1 punktis 11 nimetatud ehitusprojektile kehtestatud tingimusi.

Paragrahv 10 punktiga 28 täiendatakse määruse § 33 lõiget 1 punktiga 12-15, millega sätestatakse:

12) Muudatusega sätestatakse, et toetuse taotlemisel tuleb esitada ära kiri hoonestusõiguse lepingust, kui toetuse taotleja kasutab ehitisalust maad hoonestusõiguse alusel. Hoonestusõiguse leping tuleb esitada, sest kõik andmed mis on vajalikud omandi ulatuse tuvastamiseks ei ole automaatselt nähtavad kinnistusraamatust ning PRIA-l ei ole võimalik kontrollida hoonestuslepingu kõiki asjaolusid, mis on vajalikud toetuse taotleja nõuetekohasuse tuvastamiseks.

13) juhul kui projekti tegevusteks on taastuva energiaallika kasutuselevõtmine esitatakse elektri omatarbimist tõendav dokument.

14) juhul kui projekti tegevusteks on taastuva energiaallika kasutuselevõtmine esitatakse vajadusel energiaauditi aruanne.

15) vajadusel tuleb esitada hinnang kliimakindluse kohta juhul kui tegemist on sellise taristuinvesteeringuga, mille kestvus on vähemalt 5 aastat.

Paragrahv 10 punktiga 29 täpsustatakse § 33 lõike 3 punkti 2. Muudatusega sätestatakse, et juhul kui viiakse ellu tegevusi mis on seotud kormoranitõrje meetmetega (kormoranimunade õlitamine) ei ole toetuse taotlemisel vaja esitada toetuse taotlemisel Keskkonnaameti vastavaid lubasid. Asjakohased load tuleb esitada esimese maksetaotlusega. Muudatusega lihtsustatakse oluliselt toetuste taotlemist looduskeskonna tingimuste parendamise tegevussuunast ning luuakse suurem paindlikus toetuse kasutamiseks. Kõige teiste toetustaotluste puhul, mis eeldavad Keskkonnaameti kooskõlastusi, lubasid või hinnanguid tegevustele kehtib jätkuvalt kord, et need kooskõlastused, load või hinnangud tegevustele tuleb esitada toetuste taotluse esitamisel.

Paragrahv 10 punktiga 30 asendatakse § 36 lõiked 1 ja 2 lõigetega 1, 1¹ ja 2. Punktiga 1 sätestatakse sihipärase kasutamise periood. Lühendatakse sihipärase kasutusperioodi aega

kolmele aastale mikro-, väikese- või keskmise suurusega ettevõtetele. Tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 65 lõikest 1 võib liikmesriik lühendada taristuinvesteeringu või tootlikku investeeringu sihipärase kasutamise perioodi tähtaega kolme aastani, kui tegu on mikro-, väikese- või keskmise suurusega (VKE) ettevõtjate investeeringute või nende loodud töökohtade säilitamisega. Kõikidele teistele toetuse taotlejatele (MTÜ, SA, KOV, suuretevõtja jms) kehtib investeeringu sihipärase kasutamise periood 5 aastat peale PRIA poolt viimase toetusosa maksmist. Muudatuse tulemusel väheneb PRIA halduskoormus täiendavate kontrollide läbiviimisel toetuse saajate juures. Punktiga 1¹ sätestatakse kohustused, mida toetuse saaja peab täitma objekti sihipärase kasutamise perioodi lõpuni. Punktiga 2 sätestatakse kohustused, mida toetuse saaja peab täitma täiendavalt lõikes 1¹ sätestatule. Sätestatakse nõuded toetuse saajale, muudatustega viiakse nõuded toetuse saajale kooskõlla teiste määrustega ning parandatakse paragrahvi struktuuri. Lõikesse 2 lisatakse punkt 7, et toetuse taotlejale on hiljemalt esimese maksetaotluse esitamise ajaks antud keskkonnaluba kormorani munade õlitamiseks.

Paragrahv 10 punktiga 31 täpsustatakse § 39 lõiget 8. Lisatakse tekstiosa, mis sätestab, et ettevalmistavate tööde eest peab olema ka tasutud enne projektitoetuse taotluse esitamist.

Paragrahv 10 punktiga 32 täpsustatakse § 39 lõike 9 sissejuhatavat lauseosa. Muudatusega sätestatakse, et juhul kui kulu hüvitatakse lihtsustatud kulumeetodil ei ole vaja esitada kuludokumente.

Paragrahv 10 punktiga 33 täiendatakse § 39 lõikega 9¹. Muudatusega sätestatakse, et kui paigaldatakse taastuvast energiaallikast energia tootmiseks kasutatavad seadmed, tuleb koos viimase maksetaotlusega esitada tootmiseseadme nõuetekohasetut tõendavad dokumendid.

Paragrahv 10 punktiga 34 täiendatakse määruse § 40 lõikega 3, millega sätestatakse tingimused ostumenetluse ja ostumenetluse riigihangete registris korraldamiseks taotlejatele, kes on ostumenetlused ellu viinud enne käesoleva eelnõu jõustumist.

Eelnõu §-s 11 muudetakse määrust nr 31.

Paragrahv 11 lõikega 1 ja 2 tunnistatakse kehtetuks § 3 lõige 2, sest lõike sisu on sätestatud muudatusega § 3 lõikes 3. Lõikes 3 täpsustusega sätestatakse, et § 3 lõikes 3 punktides 1-6 sätestatud toetus makstakse toetuse saajale välja.

Paragrahv 11 punktiga 3 täpsustatakse § 5 punktides 6 ja 7 nimetatud mitteabikõlblike kulude nimistut. Muudatus vähendab bürokraatiat ja lihtsustab projektide elluviimist.

Paragrahv 11 punktiga 4 täpsustatakse § 6 lõike 5 sõnastust. Muudatusega sätestatakse, et toetuse taotleja hoidub ostumenetluse läbiviimisel huvide konfliktist.

Paragrahv 11 punktiga 5 täpsustatakse § 7 lõike 3 punkti 6 sõnastust. Sätestatakse, et juhul kui muudetakse ostumenetluse tingimusi, siis ei või olla uus hinnapakkumuste esitamise tähtaeg olla lühem kui pool esialgsest tähtajast. Muudatusega tagatakse ostumenetluse läbipaistvus ning tagatakse, et kõik hinnapakkujad, kes on huvitatud konkreetsest ostumenetlusest jõuaksid soovi korral teha muudatused oma pakkumustes.

Paragrahv 11 punktiga 6 tunnistatakse kehtetuks § 8 lõige 2 punkt 4. Muudatusega ühtlustatakse nõudeid toetuse taotlejale teiste määrustega, sest kehtinud nõue on liigne bürokraatia.

Paragrahv 11 punktiga 7 täiendatakse § 8 lõike 2 punkti 6 sõnastust. Loetellu lisatakse karistusseadustiku § 361, mis on loodusliku loomastiku kahjustamisega seotud süüteo ja mida käsitatakse kalapüüginõude tõsise rikkumisena kalapüügiseaduse § 71 lõike 1 punkti 1 tähenduses.

Paragrahv 11 punktiga 8 täpsustakse § 8 lõike 2 punkt 7 sõnastust, muudatusega viiakse määruse nõue kooskõlla teiste õigusaktidega.

Paragrahv 11 punktiga 9 muudetakse § 11 lõike 1 sõnastust, mille kohaselt lühendatakse sihipärase kasutusperioodi aega viielt aastalt kolmele aastale mikro-, väikese- või keskmise suurusega ettevõtetele. Tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 65 lõikest 1 võib liikmesriik lühendada taristuinvesteeringu või tootlikku investeeringu sihipärase kasutamise perioodi tähtaega kolme aastani, kui tegu on mikro-, väikese- või keskmise suurusega (VKE) ettevõtjate investeeringute või nende loodud töökohtade säilitamisega. Kõikidele teistele toetuse taotlejatele (MTÜ, SA, KOV, suurettevõtja jms) kehtib investeeringu sihipärase kasutamise periood 5 aastat peale PRIA poolt viimase toetusosa maksmist. Muudatuse tulemusel väheneb PRIA halduskoormus täiendavate kontrollide läbiviimisel toetuse saajate juures.

Paragrahv 11 punktiga 10 muudetakse § 11 lõike 2 punktis 1 nimetatud nõudeid, mida toetuse saaja on kohustatud täitma sihipärase perioodi lõpuni.

Paragrahv 11 punktiga 11 muudetakse § 11 lõikes 3 punktis 3 sätestatud nõudeid, mida toetuse saaja peab täitma kuni PRIA poolt viimase toetusosa maksmiseni.

Paragrahv 11 punktiga 12 täiendatakse § 11 lõige 3 punktiga 5. Muudatusega sätestatakse, et kõik toetuse saajad peavad täitma nõudeid, mis on nimetatud määruse § 8 lõikes 2 punktides 5 ja 6. Rikkumised, mis on seotud Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi või Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi toetusega seotud rikkumisega ja tõsiste rikkumistega kalapüügiseaduse § 71 lõike 1 punkt 1 tähenduses, peab toetuse saaja täitma kuni 5 aasta jooksul arvates PRIA viimase toetusosa maksmisest. Tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1139 artiklis 11 lõikes 2 sätestatust tuleb raskete rikkumistega seotud nõudeid täita vähemalt 5 aastat arvates viimase toetussosa maksmisest PRIA poolt.

Eelnõu §-s 12 muudetakse määrust nr 63

Paragrahv 12 punktiga 1 täpsustatakse § 6 punktides 6 ja 7 sätestatud mitteabikõlblike kulude nimistut. Muudatus vähendab bürokraatiat ja lihtsustab projektide elluviimist.

Paragrahv 12 punktiga 2 täpsustatakse § 5 lõike 5 sõnastust. Muudatusega sätestatakse, et toetuse taotleja hoidub ostumenetluse läbiviimisel huvide konfliktist.

Paragrahv 12 punktiga 3 muudetakse § 6 lõike 1 sõnastust, mille kohaselt tõstetakse riigihangete registris läbiviidavate ostude eeldatava abikõlbliku maksumuse piirmäära, mis on 100 000 eurot või sellest suurem. Piirmäära suurenemine on tingitud üldisest majanduses toimuvast kiirest hinnatõust kui ka kiirest inflatsioonist. Analoogselt on lähenetud ka näiteks perioodi 2021—2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldistes tingimustes. Seega, kui toetatava tegevuse raames tellitava töö või teenuse või soetatava vara eeldatav käibemaksuta maksumus on 100 000 eurot või sellest suurem, peab taotleja korraldama ostumenetluse riigihangete registris.

Paragrahv 12 punktiga 4 täpsustatakse § 6 lõike 3 punkti 6 sõnastust. Sätestatakse, et juhul kui muudetakse ostumenetluse tingimusi, siis ei või uus hinnapakkumuste esitamise tähtaeg olla lühem kui pool esialgsest tähtajast. Muudatusega tagatakse ostumenetluse läbipaistvus ning tagatakse, et kõik hinnapakkujad, kes on huvitatud konkreetsest ostumenetlusest, jõuaksid soovi korral teha muudatused oma pakkumustes.

Paragrahv 12 punktiga 5 lisatakse § 7 lõikesse 2 punkt 3¹. Muudatusega sätestatakse, et toetuse taotlejal peab olema tegevuste elluviimiseks vajalik suutlikkus ning toetuse taotleja ei või olla

raskustes ettevõtja kui toetatavad tegevused on riigiabi või vähese tähtsusega abi. Juhendid kuidas tuvastada raskustes ettevõtja leiab Euroopa Komisjoni teatisest (2014/C 249/01) „Suunised raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta“. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0731\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0731(01)). Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060 artikkel 73 artikkel 2 punktis d sätestatule tuleb korraldusasutusel kontrollida, et teotusesaajal on vajalikud rahalised vahendid ja mehhanismid, et katta tegevus ja hoolduskulusid tegevuste puhul, mis hõlmavad taristuinvesteeringuid või tootlikku investeeringut. Samuti peab toetuse taotlejal olema vajalik suutlikkus ehk haldus-, finants- ja toimimissuutlikkus toetatava tegevuse elluviimiseks. Toetuse taotleja hindamisel lähtutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060 artikli 73 lõikes 2 korraldusasutusele sätestatud nõuetest. Näiteks peab taotleja olema maksevõimeline, kuna see on üheks näitajaks taotleja majandusliku seisu hindamisel. Kui taotlejal on maksuvõlad, ei ole õigustatud ka talle täiendavate avalike vahendite eraldamine. Samuti on maksevõimelisus üheks usaldusväärsuse näitajaks. Lisaks peab taotlejal olema ka omafinantseeringu tasumise suutlikkus ja ta peab suutma seda vajadusel tõendada, milleks võib olla näiteks pangakonto väljavõte. Nõuded toetuse taotlejale on universaalsed ja kehtivad nii alustavatele ettevõtjatele kui ka ettevõtjatele, kes on tegutsenud juba pikemat aega. Tegevuste elluviimise suutlikkuse ulatus ei anna kõnealuse meetme kontekstis toetuse taotlejale mingeid eeliseid sest nende alusel ei koostata paremusjärjestust.

Paragrahv 2 punktiga 6 tunnistatakse kehtetuks § 7 lõige 2 punkt 4. Muudatusega ühtlustatakse nõudeid toetuse taotlejale teiste määrustega, sest kehtinud nõue on liigne bürokraatia.

Paragrahv 12 punktiga 7 täiendatakse § 7 lõike 2 punkti 6 sõnastust. Loetellu lisatakse karistusseadustiku § 361, mis on loodusliku loomastiku kahjustamisega seotud süüteod ja mida käsitletakse kalapüüginõude tõsise rikkumisena kalapüügiseaduse § 71 lõike 1 punkti 1 tähenduses.

Paragrahv 12 punktiga 8 täpsustatakse § 7 lõike 2 punkti 7. Täpsustusega viiakse määruse punkt kooskõlla teiste määrustega.

Paragrahv 12 punktiga 9 täiendatakse § 8 lõiget 2 mõistega, et ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja PRIA veebilehel tuleb asjaomase aasta taotlusvoor välja kuulutada arvestusega, et taotlusvoor avamise teate ja reaalse taotluste vastuvõtmise alguse vahele jääks vähemalt 14 kalendripäeva.

Paragrahv 12 punktiga 10 kustutatakse meetme määruse § 8 lõike 4 punktist 7 nõue esitada koos toetuse taotlusega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1628 kohane tüübikinnitus. Tüübikinnituse esitamine on toetust taotlejale liigne halduskoormus, sest vajalikud andmed (mootori võimsus) on PRIA-l võimalik saada ka teiste moodustega. Määruse muudatusega sätestatakse, et toetuse taotlemisel tuleb taotlejal PRIA e-teeninduse keskkonnas sisestada soetatava mootori võimsus KW-des. PRIA saab kontrollida, kas soetatav mootor on sama või väiksema võimusega kalalaevaregistrist. Vajalikud sertifikaadid või mootori passid esitatakse maksetaotluse faasis.

Paragrahv 12 punktiga 11 täpsustatakse määruse § 8 lõike 4 punkti 8. Sätestatakse, et toetuse taotleja peab alati koos hinnapakumusega esitada ka pakkumiskutsed. Määruse muudatus tagab selgema arusaamise pakkumiskutsete esitamise nõuetest.

Paragrahv 12 punktiga 12 muudetakse § 10 lõike 1 sõnastust, mille kohaselt lühendatakse sihipärase kasutusperioodi aega viielt aastalt kolmele aastale mikro-, väikese- või keskmise suurusega ettevõtetele. Tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 65 lõikest 1 võib liikmesriik lühendada taristuinvesteeringu või tootlikku investeeringu sihipärase kasutamise perioodi tähtaega kolme aastani, kui tegu on mikro-, väikese- või keskmise suurusega (VKE) ettevõtjate investeeringute või nende loodud töökohtade säilitamisega.

Kõikidele teistele toetuse taotlejatele (MTÜ, SA, KOV, suurettevõtja jms) kehtib investeeringu sihipärase kasutamise periood 5 aastat peale PRIA poolt viimase toetusosa maksmist. Muudatuse tulemusel väheneb Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti (PRIA) halduskoormus täiendavate kontrollide läbiviimisel toetuse saajate juures.

Paragrahv 12 punktiga 13 tunnistatakse kehtetuks § 10 lõike 2 punkt 1.

Paragrahv 12 punktiga 14 muudetakse § 10 lõike 3 punkti 3 sõnastust. Muudatusega täpsustatakse, milliseid toetuse taotlejale kehtestatud nõudeid tuleb toetuse saajal täita, kuni PRIA poolt viimase toetusosa maksmiseni.

Paragrahv 12 punktiga 15 täiendatakse § 10 lõiget 3 täiendatakse punktiga 4. Muudatusega sätestatakse, et kõik toetuse saajad peavad täitma nõudeid, mis on nimetatud määruse § 7 lõikes 2 punktides 5 ja 6. Rikkumised mis on seotud Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi või Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi toetusega seotud rikkumisega ja tõsiste rikkumistega kalapüügiseaduse § 71 lõike 1 punkt 1 tähenduses peab toetuse saaja täitma kuni 5 aasta jooksul arvates PRIA viimase toetusosa maksmisest. Tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1139 artiklis 11 lõikes 2 sätestatust tuleb raskete rikkumistega seotud nõudeid täita vähemalt 5 aastat arvates viimase toetussosa maksmisest PRIA poolt.

Paragrahv 12 punktiga 16 täiendatakse määrust § 12. Paragrahviga 12 sätestatakse tingimused ostumenetluse korraldamiseks riigihangete registris neile taotlejatele, kes ei ole oma ostumenetlusi korraldanud enne käesoleva eelnõu jõustumist.

Eelnõu §-s 13 muudetakse määrust nr 30.

Paragrahv 13 punktiga 1 täiendatakse § 3 lõikega 2¹. Muudatusega sätestatakse toetuse maksimaalne suurus ühe taotluse kohta ühes taotlusvoorus ehk kalapüügi-, vesiviljeluse- ja vee-elusressursside väärindamise uuringu toetuse maksimaalne suurus on kuni 200 000 eurot ja keskkonnavalase uuringu toetuse maksimaalne suurus kuni 500 000 eurot. Keskkonnavalase uuringu toetuse ülempiir on kõrgem, kuna need uuringud on üldjuhul mahukamad ja ajaliselt pikema kestusega kui sektori- või tegevuspõhised uuringud. Nende uuringute eesmärk on parandada teadmisi kalavarude seisundist ning keskkonna- ja kliimamuutuste mõjust kalavarudele, mis eeldab sageli pikaajalist andmete kogumist, mis omakorda suurendab kulusid (nt korduvad välitööd, proovivõtud, laborianalüüsid, andmetike haldus ja analüüs, meetodikate ühtlustamine ning tulemuste valideerimine). Toetuse ülempiiri kehtestamine aitab tagada meetme eelarve tõhusa ja sihipärase kasutamise, suurendada toetuse kättesaadavust suuremale hulgale taotlejatele ning võimaldab jaotada olemasolevad vahendid tasakaalustatult, vältides olukorda, kus üksikud suuremahulised projektid seovad ebaproportsionaalselt suure osa taotlusvooru eelarvest.

Paragrahv 13 punktiga 2 täpsustatakse § 3 lõike 6 sõnastust. Sätestatakse, et juhul kui kulu hüvitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 54 punktis b ja artikli 53 lõike 1 punktis d nimetatud ühtse määra alusel ei ole sama kulu hüvitamine mõne teise kulumeetodi alusel lubatud. Näiteks, projekti käigus deklareeritakse raamatupidamiskulusid ühtse määra alusel 15% ulatuses, siis sama kulu deklareerimine tegelikult tekkinud kulude alusel ei ole lubatud.

Paragrahv 13 punktidega 3, 4 ja 5 täpsustatakse § 4 punkte 4, 7 ja 10. Täpsustatakse mitteabikõlblike kulude nimistut. Muudatus vähendab bürokraatiat ja lihtsustab projektide elluviimist.

Paragrahv 13 punktiga 6 reguleeritakse § 9 lõikes 1 punktis 1 toetatava tegevuse elluviimise aega. Kalapüügi-, vesiviljeluse- ja vee-elusressursside väärindamise uuringu elluviimise tähtaeg on kuni kaks aastat ning keskkonnavalase uuringu elluviimise tähtaeg kuni 30 kuud, kuid mõlemal

juhul mitte hiljem kui 30.06.2029. Seega, kui toetuse andmise otsuse tegemise hetkeks jääb perioodi lõpuni vähem kui kaks aastat või 30 kuud, lüheneb tegevuse elluviimise tähtaeg vastavalt.

Paragrahv 13 punktiga 7 täpsustakse § 9 lõike 1 punkti 3. Sätestatakse, et toetuse saaja peab eristama selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest, juhul kui kulu hüvitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikkel 53 lõige 1 punktis a nimetatud tegelikult tekkinud kulude alusel. Kui kulu hüvitatakse sama artiklis nimetatud lihtsustatud kulumeetodite alusel ei ole kulude eristamine toetuse saaja raamatupidamises kohustuslik

Paragrahv 13 punktiga 8 täpsustatakse § 10 lõike 2 sissejuhatava lause sõnastust, muudatusega sätestatakse, et kulude puhul mida hüvitatakse lihtsustatud või kaudsete kulude meetodite alusel ei ole vaja esitada arveid ega muid kuludokumente.

Paragrahv 13 punktiga 9 lisatakse § 10 lõike 2 punkti 3 pärast sõna „vara“ tekstiosaga „ ja töötasu maksmist tõendav dokument;“. Sätestatakse nõue esitada lisaks varaga seotud andmetele ja dokumentidele ka töötasu väljamaksmist tõendav dokument.

Eelnõu §-s 14 muudetakse määrust nr 61.

Paragrahv 14 punktiga 1 täpsustatakse § 4 lõike 2 toetuse taotlejale esitatavate nõuete sõnastust. Punktide sõnastus viiakse kooskõlla teiste õigusaktidega.

Paragrahv 14 punktiga 2 täpsustatakse § 5 lõike 2 punktide 1-3 sõnastust.

Paragrahv 14 punktiga 3 muudetakse § 5 lõike 2 punkt 9 sõnastust. Muudatusega täpsustatakse, et tegemist on Euroopa Liidu ja riigisiseste prognoositavate tulemus- ja seirenäitajatega.

Paragrahv 14 punktiga 4 täpsustatakse § 5 lõike 3 sõnastust. Muudatusega täpsustatakse, millised on konkreetsed Euroopa Liidu ja riigisisest tulemusnäitajad.

Paragrahv 14 punktiga 5 täpsustatakse § 7 punkti 2. Muudatusega sätestatakse need § 4 lõikes 2 nimetatud toetuse taotlejale kehtestatud nõudeid, mida toetuse saaja peab täitma toetatava tegevuse elluviimise jooksul.

Paragrahv 14 punktiga 6 lisatakse § 7 punkt 2¹, millega sätestatakse toetuse taotlejale kehtestatud nõuded, mida toetuse saaja teab täitma kuni viie aasta möödumiseni arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest. Paragrahvis 4 lõikes 2 punktides 6 ja 7 on kirjeldatud rikkumised mis on seotud Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi või Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi toetusega seotud rikkumisega ja tõsiste rikkumistega kalapüügiseaduse § 71 lõike 1 punkt 1 tähenduses. Tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1139 artiklis 11 lõikes 2 sätestatust tuleb raskete rikkumistega seotud nõudeid täita vähemalt 5 aastat arvates viimase toetussosa maksmisest PRIA poolt.

Paragrahv 14 punktiga 7 täiendatakse § 7 punktiga 7, millega sätestatakse, et toetuse saaja peab § 5 lõigetes 3 nimetatud tegelikud tulemus- ja seirenäitajad esitama peale toetatava tegevuse elluviimist.

Eelnõu §-s 15 muudetakse määrust nr 22.

Paragrahv 15 punktiga 1 täiendatakse § 7 lõiget 3 punktiga 10¹. Muudatusega sätestatakse, et toetuse taotlemisel tuleb esitada ärakiri hoonestusõiguse lepingust, kui toetuse taotleja kasutab ehitisalust maad hoonestusõiguse alusel. Hoonestusõiguse leping tuleb esitada, sest kõik andmed, mis on vajalikud omandi ulatuse tuvastamiseks, ei ole automaatselt nähtavad kinnistusraamatust

ning PRIA-l ei ole võimalik kontrollida hoonestuslepingu kõikki asjaolusid, mis on vajalikud toetuse taotleja nõuetekohasuse tuvastamiseks.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1139 millega luuakse Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond ja muudetakse määrust (EL) 2017/1004.

4. Määruse mõjud

Määrusel on oluline sotsiaalmajanduslik mõju, hõlmates regionaalarengut ja läbi meetmete rakendamise ka riigi (toidu)julgeolekut kohaliku toiduga varustatuse tagamise kaudu. Eelnõuga tehtavate muudatuste jõustumisel taotleja ega toetuse saaja halduskoormus ei suurene ja PRIA töökoormus jääb samaks nii toetuse taotluste kui ka toetuse maksetaotluste menetlemisel. Samas väheneb muudatuste jõustumisel sihipärase kasutusperioodi kontrollimise aeg PRIA-le, seeläbi väheneb ka bürokraatia, mis kaasneb sihipärase kasutusperioodi jooksul läbi viidud kontrollidega. Toetuse taotleja vaates muutub toetatavate tegevuste ellu viimine senisest rohkem paindlikumaks aidates paremini määruse eesmärgi saavutada.

Määruste muudatuste suurem sihtrühm ehk toetuse taotlejad on üldjuhul ettevõtjad, kelle põhitegevusala või põhikirjaline eesmärk on seotud kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise või töötlemisega. Lisaks neile puudutab eelnõu ka neid taotlejaid, kes otseselt nimetatud majandusvaldkonnaga ei tegele, aga läbi nende igapäevategevuse aidatakse kaasa kalandussektori toimimisele, siia kuuluvad näiteks riigiasutused ning teadus- ja arendusasutused ja kodanikuühendused. Eelnõus tehtavad muudatused on kooskõlas PõKa 2030 kestliku kalanduse programmiga.

Eelnõul ei esine otseseid mõjusid riigi julgeolekule ja välissuhetele ega riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele. Samas on julgeoleku seisukohast toidutootmine strateegiline sektor, mille konkurentsivõimet eelnõu muudatused pigem soodustavad. Eelnõu võib omada mõningast mõju riigiasutustele ning ka kohalikele omavalitsustele, kui soovitakse näiteks eelnõus nimetatud õigusaktide alusel EMKVF rahalisi vahendeid kalandussektori konkurentsivõime edendamise eesmärgil kasutada.

Eelnõu § 1 mõjud

Määruse rakendamine vähendab bürokraatiat. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 46 „Mõjude määratlemise kontrollküsimustiku“ tähenduses ei esine mõjusid riigi julgeolekule ja välissuhetele ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Muudatuse eelnõu puudutab Riigimetsa Majandamise Keskust (RMK).

Olulisemate muudatustena täpsustatakse mitteabikõlblike kulude nimistust, mis võimaldab paindlikumalt ellu viia tegevusi, samuti täpsustatakse toetuse taotlejale kehtestatud nõudeid. Muudatused lihtsustavad toetuse saajale tegevuste elluviimist, samuti väheneb PRIA halduskoormus maksetaotluste menetlemisel ja hilisemate kontrollitoimingute läbiviimisel.

Eelnõul puudub mõju riigikaitsele ja välissuhetele, siseturvalisusele, kohaliku omavalitsuse korraldusele, elukeskkonnale ja infoühiskonnale, haridusele, kultuurile ja spordile. Eelnimetatud mõju ulatus, sagedus ja ebasoovitava mõju avaldumise risk on väike.

Eelnõu § 2 mõjud

Määruse rakendamine vähendab bürokraatiat. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 46 „Mõjude määratlemise kontrollküsimumstiku“ tähenduses ei esine mõjusid riigi julgeolekule ja välissuhetele ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Muudatuse eelnõu puudutab Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumit.

Olulisemate muudatustena täpsustatakse mitteabikõlblike kulude nimistust, mis võimaldab paindlikumalt ellu viia tegevusi, samuti täpsustatakse toetuse taotlejale kehtestatud nõudeid. Muudatused lihtsustavad toetuse saajale tegevuste elluviimist, samuti väheneb PRIA halduskoormus maksetaotluste menetlemisel ja hilisemate kontrollitoimingute läbiviimisel.

Eelnõul puudub mõju riigikaitsele ja välissuhetele, siseturvalisusele, kohaliku omavalitsuse korraldusele, elukeskkonnale ja infoühiskonnale, haridusele, kultuurile ja spordile. Eelnimetatud mõju ulatus, sagedus ja ebasoovitava mõju avaldumise risk on väike.

Eelnõu § 3 mõjud

Määruse rakendamine vähendab bürokraatiat. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 46 „Mõjude määratlemise kontrollküsimumstiku“ tähenduses ei esine mõjusid riigi julgeolekule ja välissuhetele ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Muudatuse eelnõu puudutab Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumit, Keskkonnaametit, Põllumajandus- ja Toiduametit ning Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametit.

Olulisemate muudatustena täpsustatakse mitteabikõlblike kulude nimistust, mis võimaldab paindlikumalt ellu viia tegevusi, samuti täpsustatakse toetuse taotlejale kehtestatud nõudeid. Muudatused lihtsustavad toetuse saajale tegevuste elluviimist, samuti väheneb PRIA halduskoormus maksetaotluste menetlemisel ja hilisemate kontrollitoimingute läbiviimisel.

Eelnõul puudub mõju riigikaitsele ja välissuhetele, siseturvalisusele, kohaliku omavalitsuse korraldusele, elukeskkonnale ja infoühiskonnale, haridusele, kultuurile ja spordile. Eelnimetatud mõju ulatus, sagedus ja ebasoovitava mõju avaldumise risk on väike.

Eelnõu § 4 mõjud

Määruse rakendamisel on positiivne mõju majandusele, keskkonnale ning selle kaudu ka maa- ja rannapiirkondade arengule. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 46 „Mõjude määratlemise kontrollküsimumstiku“ tähenduses ei esine mõjusid riigi julgeolekule ja välissuhetele ega riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Muudatuse eelnõu puudutab ca 1400 kutselist ranna- ja sisevete kalurit, kes püüavad kala kaluri kalapüügiloo alusel. 12 traalpüügiettevõtet ja 3 kaugpüügiettevõtet, kes püüvad kala kalalaeva kalapüügiloo alusel ning PRIA-t.

Eelnõu omab positiivset mõju maapiirkondade konkurentsivõimele, sest sihtrühma ettevõtjad paiknevad olulises osas maapiirkondades, samuti tegutseb oluline osa sihtrühmast väljapool Harjumaad, mis võimendab maapiirkondade regionaalset mõju veelgi.

Olulisemate muudatustena tõstetakse eelnõuga riigihangete registris tehtava ostumenetluse piirmäära 60 tuhandelt eurolt 100 tuhande euroni. Täpsustakse ostumenetlust, mida ei ole vaja läbi viia juhul kui elluviidavad tegevused puudutavad investeringuid, mida kompenseeritakse toetuse saajale ühikuhinna alusel. Määruse muudatusega kehtestatakse mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtjale lühem kolmeaastane investeringu sihipärase kasutamise periood. Muudatused lihtsustavad taotlejatele toetuse taotlemist, samuti väheneb PRIA halduskoormus taotluste menetlemisel ja hilisemate kontrollitoimingute läbiviimisel.

Eelnõul puudub mõju riigikaitsele ja välissuhetele, siseturvalisusele, kohaliku omavalitsuse korraldusele, elukeskkonnale ja infoühiskonnale, haridusele, kultuurile ja spordile. Eelnimetatud mõju ulatus, sagedus ja ebasoovitava mõju avaldumise risk on väike.

Määruse § 5 mõjud

Määruse rakendamisel on positiivne mõju majandusele, keskkonnale ning selle kaudu ka maa- ja rannapiirkondade arengule, samuti on muudatustel vähene mõju riigi julgeolekule ja siseturvalisusele. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 46 „Mõjude määratlemise kontrollküsimustiku“ tähenduses ei esine mõjusid välissuhetele ega riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Muudatuse eelnõu puudutab ettevõtjaid (füüsilisest isikust ettevõtjad ja äriühingud), kes tegelevad kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise ning kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemisega. Määruse muudatusega täpsustatakse abikõlbmatute kulutuste nimistut, samuti täpsustatakse nõudeid ostumenetlusele.

Eelnõul puudub mõju välissuhetele, kohaliku omavalitsuse korraldusele, elukeskkonnale ja infoühiskonnale, haridusele, kultuurile ja spordile. Eelnimetatud mõju ulatus, sagedus ja ebasoovitava mõju avaldumise risk on väike.

Eelnõu § 6 mõjud

Määruse rakendamisel on positiivne mõju majandusele, keskkonnale ning selle kaudu ka maa- ja rannapiirkondade arengule, samuti on muudatustel vähene mõju riigi julgeolekule ja siseturvalisusele. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 46 „Mõjude määratlemise kontrollküsimustiku“ tähenduses ei esine mõjusid välissuhetele ega riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Muudatuse eelnõu puudutab kokku ca 140 ettevõtjat, kes on väga erinevad nii suuruse, tegevussuundade, mahtude kui ekspordivõimekuse poolest. Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemisega on Eestis hõivatud ca 1400 isikut. Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemisettevõtete konkurentsivõime mõjutab kaudselt omakorda nii jae- ja hulgikaubanduse-, logistika-, turismi-, majutuse-, toitlustuse- jne sektoreid. Toetuse taotlemisel on antud määruse kohaselt sihtrühmaks kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemisega tegelevad ettevõtjad, kes tegelevad kalapüügitoodete või vesiviljelustoodete töötlemisega, kas siis ühega neist või mõlemaga korraga. Peamiselt esindab töötlemisega tegelevaid ettevõtjaid Eesti Kalaliit, rahvusvahelistes vetes tegutsevaid kalapüügiettevõtjaid esindab Eesti Kaugpüüdjate Liit ning Läänemerel tegutsevaid kalapüügiettevõtjaid esindab Eesti Kalurite Liit.

Meede võimaldab teha turu-uuringuid, et paremini mõista nii kohalikke kui välisriigis toimuvaid protsesse ja tarbijate ootusi. Meede võimaldab osaleda kohalikel ja rahvusvahelistel teemakohastel messidel eksponendina või äridelegatsioonina. Meede võimaldab läbida oma tegevuse hindamine kõrgemate kestlikkuse- või kvaliteedinõuetele vastamist tõendavate sertifikaatide ja märgiste saamiseks oma toodetele, et tulla vastu tarbijate ootustele ja püsida konkurentsivõimeline sihtturgudel. Tegevuste elluviimisel piirkondlikud piirangud puuduvad ning tegevusi võib ellu viia kogu Eesti territooriumil ning välisriikides.

Olulisemate muudatustega täpsustatakse eelnõuga abikõlbmatuste kulude sõnastust, täpsustatakse toetuse saaja kohustusi ning täpsustatakse nõudeid ostumenetlusele.

Eelnõul puudub mõju välissuhetele, kohaliku omavalitsuse korraldusele, elukeskkonnale ja infoühiskonnale, haridusele, kultuurile ja spordile. Eelnimetatud mõju ulatus, sagedus ja ebasoovitava mõju avaldumise risk on väike.

Määruse nr 7 mõjud

Määruse rakendamisel on positiivne mõju majandusele, keskkonnale ning selle kaudu ka maa- ja rannapiirkondade arengule, samuti on muudatustel vähene mõju riigi julgeolekule ja siseturvalisusele. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 46 „Mõjude määratlemise kontrollküsimumstiku“ tähenduses ei esine mõjusid välissuhetele ega riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Muudatuse eelnõu puudutab kokku ca 140 ettevõtjat, kes on väga erinevad nii suuruse, tegevussuundade, mahtude kui ekspordivõimekuse poolest. Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemisega on Eestis hõivatud ca 1400 isikut. Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemisettevõtete konkurentsivõime mõjutab kaudselt omakorda nii jae- ja hulgikaubanduse-, logistika-, turismi-, majutuse-, toitlustuse- jne sektoreid. Toetuse taotlemisel on antud määruse kohaselt sihtrühmaks kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemisega tegelevad ettevõtjad, kes tegelevad kalapüügitoodete või vesiviljelustoodete töötlemisega, kas siis ühega neist või mõlemaga korraga. Peamiselt esindab töötlemisega tegelevaid ettevõtjaid Eesti Kalaliit, rahvusvahelistes vetes tegutsevaid kalapüügiettevõtjaid esindab Eesti Kaugpüüdjate Liit ning Läänemerel tegutsevaid kalapüügiettevõtjaid esindab Eesti Kalurite Liit.

Meede võimaldab teha turu-uuringuid, et paremini mõista nii kohalikke kui välisriigis toimuvaid protsesse ja tarbijate ootusi. Meede võimaldab osaleda kohalikel ja rahvusvahelistel teemakohastel messidel eksponendina või äridelegatsioonina. Meede võimaldab läbida oma tegevuse hindamine kõrgemate kestlikkuse- või kvaliteedinõuetele vastamist tõendavate sertifikaatide ja märgiste saamiseks oma toodetele, et tulla vastu tarbijate ootustele ja püsida konkurentsivõimeline sihtturgudel. Tegevuste elluviimisel piirkondlikud piirangud puuduvad ning tegevusi võib ellu viia kogu Eesti territooriumil ning välisriikides.

Olulisemate muudatustega täpsustatakse eelnõuga abikõlbmatuste kulude sõnastust, täpsustatakse toetuse saaja kohustusi ning täpsustatakse nõudeid ostumenetlusele.

Eelnõul puudub mõju välissuhetele, kohaliku omavalitsuse korraldusele, elukeskkonnale ja infoühiskonnale, haridusele, kultuurile ja spordile. Eelnimetatud mõju ulatus, sagedus ja ebasoovitava mõju avaldumise risk on väike.

Määruse § 8 mõjud

Määruse rakendamisel on positiivne mõju majandusele, keskkonnale ning selle kaudu ka maa- ja rannapiirkondade arengule, samuti on muudatustel vähene mõju riigi julgeolekule ja siseturvalisusele ja välissuhtlusele. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 46 „Mõjude määratlemise kontrollküsimumstiku“ tähenduses kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Muudatuse eelnõu puudutab otseselt Põllumajandus- ja Toiduametit (PTA). Meetme eesmärk on võimestada Põllumajandus- ja Toiduametit tegevusteks, mis loovad võimalusi uutele välisturgudele sisenemiseks ning hoiavad avatuna juurdepääsu olemasolevatele välisturgudele. Seega väheneb kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevate ettevõtjate sõltuvus üksikutest välisturgudest. Meetmest mõjutatud sihtrühm on kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise ja turustamisega tegelevad ettevõtjad ning kalapüügi- ja

vesiviljelustoodete tootjad ehk kalapüügi ja vesiviljelusega tegelevad ettevõtjad, sealhulgas tootjaorganisatsioonid. Kalapüük, vesiviljelustoodete tootmine ja kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemine ja turustamine on osa Eesti toidutootmisest. Kalapüügi- ja vesiviljelustoodetele välisriikide turgude avamine ja avatuna hoidmine on oluline sektori majandusliku konkurentsivõime säilitamiseks ja toiduga kindlustatuse tagamiseks, kuna sektor toodab rohkem, kui Eestis tarbitakse. Julgeoleku seisukohast on toidutootmine strateegiline sektor.

Olulisemate muudatustega täpsustatakse eelnõuga abikõlbmatuste kulude sõnastust ja täpsustatakse toetuse saaja kohustusi.

Eelnõul puudub mõju kohaliku omavalitsuse korraldusele, elukeskkonnale ja infoühiskonnale, haridusele, kultuurile ja spordile. Eelnimetatud mõju ulatus, sagedus ja ebasoovitava mõju avaldumise risk on väike.

Eelnõu § 9 mõjud

Määruse rakendamisel on positiivne mõju majandusele, keskkonnale ning selle kaudu ka maa- ja rannapiirkondade arengule, samuti on muudatustel vähene mõju riigi julgeolekule ja siseturvalisusele. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 46 „Mõjude määratlemise kontrollküsimustiku“ tähenduses ei esine mõjusid välissuhetele ega riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Muudatuse eelnõu puudutab ca 12 Eesti olulisemate traalpüügisadamate haldajat või omanikku.

Eelnõu omab positiivset mõju maapiirkondade konkurentsivõimele, sest sihtrühma ettevõtjad või muud taotlejad asuvad olulises osas maapiirkondades, samuti tegutseb oluline osa sihtrühmast väljapool Harjumaad, mis võimendab maapiirkondade regionaalset mõju veelgi. Samuti võimaldab meede arendada kohalikel omavalitustel oma territooriumil merelisi tegevusi. Eelnõul on vähene mõju riigi kaitsele, sest sadamad milles on võimalik investeringuid teha omavad ka mõningast riigikaitsest tähtsust. Positiivsed otsesed mõjud on meetmel siseturvalisusele (eelkõige turvalisele meresõidule), kõik sadamad asuvad suhteliselt tihedalt kasutatavate laevateede läheduses ning investeringud sadamatesse suurendavad võimalusi varjuda vajadusel turvalistesse sadamatesse, samuti paranevad merepääste sealhulgas vabatahtliku merepääste tegutsemisvõimalusi.

Olulisemate muudatustega täpsustatakse eelnõuga abikõlbmatuste kulude sõnastust ning kehtestatakse mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtjale lühem kolmeaastane investeringu sihipärase kasutamise periood ning täpsustatakse ostumenetluse läbiviimise tingimusi.

Eelnõul puudub mõju välissuhetele, kohaliku omavalitsuse korraldusele, elukeskkonnale ja infoühiskonnale, haridusele, kultuurile ja spordile. Eelnimetatud mõju ulatus, sagedus ja ebasoovitava mõju avaldumise risk on väike.

Eelnõu § 10 mõjud

Määruse rakendamisel on positiivne mõju majandusele, keskkonnale ning selle kaudu ka maa- ja rannapiirkondade arengule. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 46 „Mõjude määratlemise kontrollküsimustiku“ tähenduses ei esine mõjusid riigi julgeolekule ja välissuhetele ega riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Muudatuse eelnõu puudutab ca 1400 kutselist ranna- ja sisevete kalurit, kes püüavad kala kaluri kalapüügi loal alusel, Eesti rannapiirkondade kohalike omavalitsusi (38 omavalitsusüksust) ning

arvukalt kalanduspiirkondade kodanikuühendusi. Samuti puudutavad muudatused kalanduse kohalikke tegevusrühmasid (8 tegevusrühma).

Eelnõu omab positiivset mõju maapiirkondade konkurentsivõimele, sest sihtrühma ettevõtjad ja kodanikuühendused paiknevad olulises osas maapiirkondades, samuti tegutseb oluline osa sihtrühmast väljapool Harjumaad, mis võimendab maapiirkondade regionaalset mõju veelgi. EMKVF meetme „Perioodi 2021-2027 kogukonna juhitud kohaliku arengu toetus“ hõlmab väga laia tegevuste spektrit ja suurt potentsiaalsete taotlejate ringi. Kalanduspiirkondade arendamisel ja toetustaotluste hindamisel on oluline roll kohalikel tegevusrühmadel, mis omakorda suurendab mõju regionaalsele arengule veelgi.

Olulisemate muudatusena muudetakse kvoorumi arvutamise põhimõtteid kalanduse kohaliku tegevusrühma üldkoosolekul. Olulisemate muudatustena lisatakse kalapüügi tõsiste nõuete rikkumise loetelusse karistusseadustiku keskkonnavastane süütegu § 361 mis on loodusliku loomastiku kahjustamine. Lisatakse kohustus toetuse taotlejal suuremate investeeringute tegemisel koostada investeeringu kliimakindluse analüüs. Tõstetakse riigihangete registris tehtava ostumenetluse piirmäär 60 tuhandelt eurolt 100 tuhande euron, samuti täpsustakse ostumenetluse läbiviimise tingimusi. Määruse muudatusega kehtestatakse mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtjale lühem kolme aastane investeeringu sihipärase kasutamise periood. Muudatused lihtsustavad taotlejatele toetuse taotlemist ja hilisemat elluviimist, samuti väheneb PRIA halduskoormus taotluste menetlemisel ja hilisemate kontrollitoimingute läbiviimisel.

Eelnõul puudub mõju riigikaitsele ja välissuhetele, siseturvalisusele, kohaliku omavalitsuse korraldusele, elukeskkonnale ja infoühiskonnale, haridusele, kultuurile ja spordile. Eelnimetatud mõju ulatus, sagedus ja ebasoovitava mõju avaldumise risk on väike.

Eelnõu § 11 mõjud

Määruse rakendamisel on positiivne mõju majandusele, keskkonnale ning selle kaudu ka maa- ja rannapiirkondade arengule. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 46 „Mõjude määratlemise kontrollküsimustiku“ tähenduses ei esine mõjusid riigi julgeolekule ja välissuhetele ega riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Muudatuse eelnõu puudutab ca 1400 kutselist ranna- ja sisevete kalurit, kes püüavad kala kaluri kalapüügiloa alusel ning Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametit (edaspidi *PRIA*).

Eelnõu omab positiivset mõju maapiirkondade konkurentsivõimele, sest sihtrühma ettevõtjad paiknevad olulises osas maapiirkondades, samuti tegutseb oluline osa sihtrühmast väljapool Harjumaad, mis võimendab maapiirkondade regionaalset mõju veelgi.

Olulisemate muudatustena kehtestatakse mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtjale lühem kolmeaastane investeeringu sihipärase kasutamise periood. Muudatused lihtsustavad taotlejatele toetuse taotlemist, samuti väheneb PRIA halduskoormus taotluste menetlemisel ja hilisemate kontrollitoimingute läbiviimisel.

Eelnõul puudub mõju riigikaitsele ja välissuhetele, siseturvalisusele, kohaliku omavalitsuse korraldusele, elukeskkonnale ja infoühiskonnale, haridusele, kultuurile ja spordile. Eelnimetatud mõju ulatus, sagedus ja ebasoovitava mõju avaldumise risk on väike.

Eelnõu § 12 mõjud

Määruse rakendamisel on positiivne mõju majandusele, keskkonnale ning selle kaudu ka maa- ja rannapiirkondade arengule. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 46 „Mõjude määratlemise

kontrollküsimumustiku“ tähenduses ei esine mõjusid riigi julgeolekule ja välissuhetele ega riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Muudatuse eelnõu puudutab ca 1400 kutselist ranna- ja sisevete kalurit, kes püüavad kala kaluri kalapüügiloo alusel ning Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametit.

Eelnõu omab positiivset mõju maapiirkondade konkurentsivõimele, sest sihtrühma ettevõtjad paiknevad olulises osas maapiirkondades, samuti tegutseb oluline osa sihtrühmast väljapool Harjumaad, mis võimendab maapiirkondade regionaalset mõju veelgi.

Olulisemate muudatustena tõstetakse riigihangete registris tehtava ostumenetluse piirmäära 60 tuhandelt eurolt 100 tuhande euroni. Meetme määrusest eemaldatakse nõue esitada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2016/1628 tulenev nõue esitada tüübikinnitus alla 12 meetrise laeva mootorile, mis olulisel määral vähendab tarbetut bürokraatiat toetuse taotlemisel. Määruse muudatusega kehtestatakse mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtjale lühem kolme aastane investeringu sihipärase kasutamise periood. Muudatused lihtsustavad taotlejatele toetuse taotlemist, samuti väheneb PRIA halduskoormus taotluste menetlemisel ja hilisemate kontrollitoimingute läbiviimisel.

Eelnõul puudub mõju riigikaitsele ja välissuhetele, siseturvalisusele, kohaliku omavalitsuse korraldusele, elukeskkonnale ja infoühiskonnale, haridusele, kultuurile ja spordile. Eelnimetatud mõju ulatus, sagedus ja ebasoovitava mõju avaldumise risk on väike.

Eelnõu § 13 mõjud

Määruse rakendamine vähendab bürokraatiat. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 46 „Mõjude määratlemise kontrollküsimumustiku“ tähenduses ei esine mõjusid riigi julgeolekule ja välissuhetele ega riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Muudatuse eelnõu puudutab teadus- ja arendusasutusi ning Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametit.

Olulisemate muudatustena täpsustatakse mitteabikõlblike kulude nimistust, mis võimaldab paindlikumalt ellu viia tegevusi, samuti täpsustatakse toetuse taotlejale kehtestatud nõudeid. Muudatused lihtsustavad toetuse saajale tegevuste elluviimist, samuti väheneb PRIA halduskoormus maksetaotluste menetlemisel ja hilisemate kontrollitoimingute läbiviimisel.

Eelnõul puudub mõju riigikaitsele ja välissuhetele, siseturvalisusele, kohaliku omavalitsuse korraldusele, elukeskkonnale ja infoühiskonnale, haridusele, kultuurile ja spordile. Eelnimetatud mõju ulatus, sagedus ja ebasoovitava mõju avaldumise risk on väike.

Eelnõu § 14 mõjud

Määruse rakendamine täpsustab õigusakti sõnastust. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 46 „Mõjude määratlemise kontrollküsimumustiku“ tähenduses ei esine mõjusid riigi julgeolekule ja välissuhetele ega riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Muudatuse eelnõu puudutab KTKS-i alusel tunnustatud järgmiseid kalapüügi- ja vesiviljelussektoris tegutsevaid tootjaorganisatsioone:

- 1) tulundusühistu Eesti Kalapüügiühistu Audrus (viis liiget);
- 2) tulundusühistu Eesti Traalpüügi Ühistu Harjumaal (viis liiget);
- 3) tulundusühistu Eesti Kutseliste Kalurite Ühistu Haapsalus (seitse liiget);
- 4) tulundusühistu Peipsi Kalandusühistu Peipsi alamvesikonna piirkonnas (seitse liiget);
- 5) tulundusühistu Eesti Avamere Vesiviljelejate Ühistu Hiiumaal (seitse liiget).

Olulisemate muudatusega täpsustatakse toetuse taotlejale esitatavaid nõudeid, nõuete sisu ei muutu, kuid sõnatus viiakse kooskõlla teiste õigusaktidega.

Eelnõul puudub mõju riigikaitsele ja välissuhetele, siseturvalisusele, kohaliku omavalitsuse korraldusele, elukeskkonnale ja infoühiskonnale, haridusele, kultuurile ja spordile. Eelnimetatud mõju ulatus, sagedus ja ebasoovitava mõju avaldumise risk on väike.

Eelnõu § 15 mõjud

Määruse rakendamine täpsustab õigusakti sõnastust. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 46 „Mõjude määratlemise kontrollküsimustiku“ tähenduses ei esine mõjusid riigi julgeolekule ja välissuhetele ega riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Muudatuse eelnõu puudutab kokku ca 30 ettevõtet, lisanduvalt on meetme sihtrühmaks ettevõtjad, kes soovivad alustada kalade kasvatamisega meres.

Määruse muudatuse eelnõuga täpsustatakse milliseid dokumente tuleb toetuse taotlejal esitada juhul, kui toetuse taotluste tegevuseks on ehitamine ning toetuse taotlejal on sõlmitud hoonestusõiguse leping.

Eelnõul puudub mõju riigikaitsele ja välissuhetele, siseturvalisusele, kohaliku omavalitsuse korraldusele, elukeskkonnale ja infoühiskonnale, haridusele, kultuurile ja spordile. Eelnimetatud mõju ulatus, sagedus ja ebasoovitava mõju avaldumise risk on väike.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Eelnõuga tehtavad muudatused puudutavad varem väljatöötatud toetusmeetmeid, seega ei kaasne sellega menetlusprotsessi, tööjõudu ega IT-arendustegevusi puudutavaid lisakulusid.

Meetmeid rahastatakse rakenduskavas kirjeldatud tavapärase korra alusel, mil meetme eelarvest 70% kaetakse Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondist ning 30% Eesti Vabariigi eelarvest. Rakendamisega seotud kulud planeeritakse tavapäraselt Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi eelarve biomajanduse programmis.

6. Määruse jõustumine

Määruse § 6 punktid 12–14 ja 18, § 10 punktid 22, 24, 25 ja 34 ning § 12 punktid 2–4 ja 16 jõustuvad 1. novembril 2026. a.

Määruse §-d 4 ja 13 jõustuvad 1. jaanuaril 2027. a.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Kliimaministeeriumile õigusaktide eelnõude infosüsteemi EIS kaudu. Eelnõu saadeti arvamuse saamiseks PRIA-le ja konsulteerimiseks kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise ning töötlemisega tegelevate ettevõtjate esindusorganisatsioonidele sh ka kalanduse kohalikele tegevusrühmadele enne eelnõu avaldamist eelnõude infosüsteemis EIS. Muudatusettepanekuid esitasid Kliimaministeerium ja kalanduse kohalikud tegevusrühmad. Muudatusettepanekud ning info ettepanekute arvestamise või mitteamistamise kohta on kantud eelnõu lisas olevasse koondtabelisse.

(allkirjastatud digitaalselt)

Triin Kõrgmaa

Kantsler